VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Philadelphijos ir Connecticut valstybės lietuvių ... šiui: du metiniai Vienybės piknikai. Vienas rugpiūčio 24 d. Mi... io parke Philadelphijoje, o kitas rugpiūčio 31 d. Sea Cliff parke ... Haven, Conn.

LIV METAI 32 N. PENKTADIENIS, 1941 M. RUGPIUČIO (AUGUST) 8 BROOKLYN, NEW YORK. KAINA 5 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Laisvės aktas
Lenkai pyksta
Pasakiški vyrai
Vienybės draugai

JUOZAS TYSLIAVA

Jau tikrai patirta, kad Lietuvos sukilėliai apsidirbo su bolševikais anksčiau, negu vokiečių armijos daliniai pasiekė Kauną ir Vilnių.

Dar prieš vokiečių atėjimą buvo sudaryta laikinoji Lietuvos vyriausybė, paskelbusi "laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo aktą". Štai jis:

"Susidariusi laikinoji vėl naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais.

Žiauraus bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautinės vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais."

Tai buvo paskelbta birželio 23 d. Vilniuje ir Kaune.

° ° °

New Yorko lenkų Nowy Swiat reiškia didelio nepasitenkinimo Sikorskio pasirašyta sutartimi su rusais.

Lenkų dienraščio redaktoriaus nežavi nė tas faktas, kad, po tos sutarties pasirašymo, Maskvos radijas pradėjo groti "jeszcze polska niezginęla..."

Svarbiausia lenkų nepasitenkinimo priežastis — nei rusai, nei anglai nepripažįsta buvusių Lenkijos sienų rytuose.

Dėl to, sakoma, atsistatydino Zaleskis, Lenkijos užsienio reikalų ministras. Taip pat, sakoma, ta sutartimi labai nepatenkintas Lenkijos prezidentas Raczkiewicz.

Mat, lenkams vis dar rūpi Vilnius.

Poniški daiktai dar neatsiėmė Varšuvos, bet jau svajoja apie Lietuvos sostinę.

* * *

Vienas vokiečių karys, kalbėdamas apie Lietuvos sukilėlius, taip išsireiškė:

"Narsiai kovojo suomiai, bet tokiam narsumui, tokiam pasiryžimui ir ištvermei, koki šiandien mes matome Lietuvoje, niekas negali prilygti. Jie kovojo ne kaip žmonės, bet kaip liūtai. Tai geležiniai žmonės, tai pasakiški vyrai..."

Bet... La Suisse rašo, kad "nei lietuvių sukilimas, nei Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas nebuvo paminėtas Reicho spaudoje."

Tas pats Genevos prancūzų laikraštis sako, kad Škirpa, naujosios lietuvių valdžios narys, yra namų arešte..."

Tuo tarpu lietuviškų bolševikų laikraščiai nesiliauja tvirtinę, kad nauji Lietuvos okupantai Škirpą nusigabenę "ant tankų..."

Mes visados sakėme, kad tarp bolševikų ir nacių —jokio skirtumo.

* * *

Paskutines šias tris savaites lankiausi Philadelphijoje ir Connecticut valstybėje.

Kokie tų mano kelionių padariniai?

Gauta naujų skaitytojų Vienybei.

Mudu su Vladu Baranausku aplankėme dešimtis Vienybės draugų. O jų netrūksta, ypač čia, Philadelphijoje.

Negaliu nepaminėti tokių nuoširdžių philadelphiečių, mūsų idėjos draugų, kaip Arlauskienė, Tribulas, Kavaliūnas, Budrevičius, Vidginis, Zavadskis, adv. Čeledinas, Biržis, Rupšis, Špokienė ir eilė kitų.

Philadelphijoje gavau keletą skelbimų Vienybei. Šio mėnesio 24 d. čia bus Vienybės piknikas.

O kaip Connecticut valstybėje? Taip pat negaliu skųstis. Susitikau daug senų ir naujų draugų. Rezultate, šio mėnesio 31 d. New Havene, pajūry, Sea Cliff parke, bus dar vienas Vienybės piknikas.

Ne, negalima skųstis. Vienybė turi draugų visur. Vienybėje galybė.

RENKA DAVINIUS APIE KOMUNISTŲ TERORĄ LIETUVOJE IR LATVIJOJE

Medžiaga bus pasiųsta ministrams Washingtone, parodyti kaip rusai elgėsi su lietuviais

HELSINKI, Suomija. — Chicago Tribune Press Service korespondentas Suomijoje, Donald Day rašo, kad paskutiniu laiku visoje Lietuvoje stropiai renkamos žinios ir statistika apie rusų teroro aukas. Renkamos ne tik žinios, bet faktai, fotografijos, afidavitai ir visi kiti įrodymai, kokius tik galima surinkti. Tą daro ne vokiečiai, bet patys Lietuvos ir Latvijos gyventojai. Iki šiol, sakoma, jau surinkta žinių, kad apie 300,000 žmonių labai nukentėjo nuo rusų teroro Baltijos valstybėse, laikotarpyje 12 mėnesių.

Tarp kitko renkamos įvairios žinios ir dokumentai apie rusų Ogpu veiklą Baltijos valstybėse, apie žmonių kankinimą, tardymo priemones ir tt. Iš viso ko matyti, sako, korespondentas, kad daugiausiai rusams rūpėjo iš Baltijos valstybių išgabenti inteligentus ir profesionalus. Didelė jų dalis išžudyta daug išgabenta nežinia kur. Žmonės, kurie turėjo daugiau namų ir žemės, beveik visi išnyko.

Vienas dabartinis vienos Baltijos valstybės ministras, pasikalbėjime su korespondentu pareiškė, kad šiuo metu, bolševikų antplūdžio ir karo dėka, Baltijos valstybės neteko geriausio savo valstybinio elemento, t. y. inteligentijos, profesionalų, prekybininkų ir įvairių kitų specialistų, kurie sudarė Baltijos valstybių kulturinį, valstybinį ir ekonominį pamatą. Dabar toms valstybėms teks tvarkytis, kaip galima geriausiai, prie dabartinių sunkių atsikūrimo sąlygų.

JAPONAI KIRŠINA GELTONUOSIUS PRIEŠ BALTUOSIUS

TOKIO, Japonija. — Paskutiniu laiku pablogėjus Japonijos Amerikos santykiams, Japonijos patriotinė spauda pradėjo raginti visą geltonąją rasę sukilti prieš baltuosius ir išvyti juos iš Tolimųjų Rytų.

Amerika jau pradėjo siųsti karo medžiagą Rusijai

WASHINGTON. — Pirmieji Amerikos ir Rusijos laivai su karo medžiaga Rusijai šiomis denomis išplaukė iš San Francisco į Vladivostoką. Karo medžiagą sudaro ne tik įvairūs ginklai ir medžiaga, bet mašinos ginklams gaminti. Ši Amerikos pirmoji pagalba Rusijai buvo išsiųsta tik po to, kai iš Rusijos buvo gauti buvusio Rusijos caro ir jo šeimynos ibrangenybės, kaip caro vainikas, daimantai ir t. t.

ROOSEVELTAS SUSITIKS SU CHURCHILLIU

WASHINGTON. — Šiomis dienomis iš Washingtono ir Londono pasklido žinių, kad Jungtinių Valstybių prezidentas Rooseveltas susitarė susitikti su Anglijos ministru pirmininku Churchilliu "kažin kur jūrose." Kaip žinoma, prezidentas išvyko savaitei laiko atostogoms prezidentiniu laivu ir pareiškė, kad jo kelionės tikslas pailsėti. Kur jis išplaukė, žino tik prezidentas. Tuo pačiu laiku pranešama iš Londono, kad Churchillis taip pat kažin kur dingo kelioms dienoms. Laikraščiai spėlioja, kad Churchillis kartu su Harry Hopkins anglų bombonešiu atskrenda į Kanados pakraščius kur susitiks su Rooseveltu. Paskutiniai pranešimai sako, kad Churchillis būk išskridęs į Islandiją.

Rooseveltas atostogauja Naujosios Anglijos pakraščiuose

WASHINGTON. — Oficialėmis žiniomis, prezidentas Rooseveltas šiuo metu plaukioja savo laivu kažin kur Naujosios Anglijos pakraščiuose. Gandai apie jo susitikimą su Churchilliu kol kas nepasitvirtino.

Gazolino taupymo eksperimentas nepavyko

WASHINGTON. — Ickes paskelbtas pereitą savaitę gazolino taupymo įsakymas kuris buvo eksperimentinis pasirodo visai nepavyko, gazolino buvo išpirkta daugiau, negu paprastai būdavo. Dėl to prieita išvados, kad reikia įvesti gazolino kortelės. Kaip girdėti, tokios kortelės jau spausdinamos. Jų bus dviejų rūšių keleiviniams ir paprastiems automobiliams ir komerciniams. Kada kortelės bus įvestos, dar nepaskelbta.

K. ŠKIRPA, sakoma, patekęs į vokiečių nemalonę, laikomas namų arešte, Berlyne.

AR TIESA?

Šveicarų laikraštis, išeinąs Genevoje, taip rašo:

"Wilhelmstrasse (Vokietijos užsienio reikalų ministerija) visiškai ignoruoja naują Lietuvos valdžią, spontaniškai sudarytą po tautinio lietuvių sukilimo Kaune ir Vilniuje. Nei sukilimas, nei Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas nebuvo paminėtas Reicho spaudoje. Škirpa, buvęs Lietuvos ministras Berlyne, naujosios Lietuvos valdžios narys, dar nėra pripažintas ir laikomas namų arešte. Kitas naujosios Lietuvos valdžios narys taip pat dar negavęs leidimo vykti į Lietuvą. Tik lietuvių žurnalistams leidžiama lankytis savo šalyje..."

ANGLIJA ĮSPĖJA JAPONIJĄ

WASHINGTON. — Anglijos ir Amerikos vyriausybės rugpjūčio 6 d. įspėjo Japoniją, kad jeigu ta bandytų jėga užimti Siamą (Thailand), tai Anglija ir Amerika įsikiš ginklu. Kitais žodžiais, Anglija ir Amerika pradėtų kariauti su Japonija už Siamą. Anglijos vardu tą pareiškimą Japonijai pasiuntė Anthony Eden, o Amerikos vardu — Cordell Hull.

Anglų ir rusų karo laivynai veikia kartu

LONDON. — Anglijos ministro pirmininko pavaduotojas Attlee pranešė Anglijos parlamentui, kad šiuo metu Anglijos ir Rusijos karo laivynai šiaurėje, ypač Suomijos pakraščiuose operuoja išvien prieš vokiečius. Esą, pirmieji bandymai abiems laivynams operuoti prieš Suomiją ir Vokietiją davę gerų rezultatų.

Lietuvai atstatyti reiks apie 20 metų

STOCKHOLM, Švedija. — Švedijos spauda rašo, kad nežiūrint, jog Lietuva nukentėjo nuo karo mažiau, negu kitos valstybės, tačiau visiškai atstatyti jos miestus ir ūkį reikės nemažiau 20 metų laiko.

ŽUVO LIETUVIS

WESTVILLE, Ill. Anglių kasykloje šiomis dienomis žuvo lietuvis J. Urbonas, 65 metų amžiaus.

RUSAI GAVO ANGLŲ BOMBŲ RECEPTĄ

LONDON. — Anglijos vyriausybė pasiuntė Rusijai savo vėliausių, vadinamų superbombų receptą. Tas naujausias bombas rusai patys gaminsis Rusijoje.

LYDOS MIESTAS SUNAIKINTAS

STOCKHOLM, Švedija. — Švedų spaudos žiniomis, apie 20 mylių į pietus nuo Vilniaus, esąs miestas Lyda, beveik sunaikintas. Iš patalpintų spaudoje nuotraukų iš Lydos atrodo, kad ten nebeliko nė vieno sveiko namo.

BALA ANGLIJOS MOTERŲ LŪPOS

LONDON. — Anglijoje dabar retą moterį matysi su gražiomis raudonomis lūpomis. Beveik kiekvienoje gatvėje Londone raši moterį ieškančią lūpoms dažų, bet kokių kremų ir kitų grožio tepalų ir kosmetikos. Bet reta randa tų prabangų ir dėl to beveik kas dien Anglijos moterų lūpos eina baltyn ir baltyn.

Gali apriboti gazoliną iki 15 gal. savatei

ALBANY, N. Y. — New Yorko valstybės auto judėjimo komisionierius pasiūlė New Yorko valstybėje prabanginiams automobiliams apriboti gazolino kiekį nedaugiau 15 galionų savaitei. Manoma, kad gazolinas bus pardavinėjamas kortelėmis neanksčiau kaip rugsėjo 1 d.

LIETUVIŠKA DAINA PER RADIO TINKLĄ

Teisingumo Departamentas, rugpjūčio 9 d. vakare, ruošia radijo programą New Yorko valstybei. Toje programoje nuo 4.30 val. iki 5 val. (Central Daylinght Saving Time) dainuos garsusis Chicagos lietuvių choras Pirmyn, kuris prieš keletą metų lankėsi Lietuvoje.

Choras dainuos šias dainas: 1) Tykiai Nemunėlis teka, 2) Už jūrų marių, 3) Lietuviais esame mes gimę, 4) Kur bėga Šešupė, 5) Spaudos baliaus valsas ir 6) Himnas.

Ši programa visoje Amerikoje bus perduota per šias stotis: Albany, N. Y. —WABY; Binghamton, N. Y. — WNBF; Buffalo, N. Y. — WGK - WKBW; Elmira, N. Y. — WENY; New York, N. Y. — WOR; Rochester, N. Y. — WSAY; Syracuse, N. Y. — WAGE.

Tokiu būdu lietuvišką dainą girdės milijonai New Yorko ir apylinkės valstybių gyventojų.

Majoras La Guardia pranašauja, kad karas būsiąs baigtas per 7 mėn.

Į New Yorką perkraustomos trys Amerikos valdžios įstaigos, paskoloms: namams, taupymo ir apdraudos. Jų raštinėse Park Ave. dirbs 1,000 darbininkų.

KĄ AMERIKOS KORESPONDENTAS MATĖ LIETUVOJE IR LATVIJOJE

Bolševikai Vilniuje spr ogdino namus; Kaune yra daug žymių iš kovų tarp lietuvių ir rusų.

BERLIN. — Chicago Tribune specialus korespondentas Vokietijoje, šiomis dienomis prisiuntė pranešimą apie savo kelionę, kartu su kitais laikraščių korespondentais, po Lietuvą ir Latviją. Jis tarp kitko sako: "Vokietijos karinė vadovybė tik ką leido man ir kitiems korespondentams aplankyti Baltijos valstybes Lietuvą ir Latviją." Toliaus korespondentas sako, kad Lietuvoje, kaip Lenkijoje ir Prancūzijoje, sunku iš karto pastebėti kovų žymias. Tik kur-ne-kur, kur rusai užsispyrė laikytis prieš vokiečius, matyti surudijusių, sudaužytų karo tankų. Matyti, kad daugiausiai mūšių Lietuvoje įvyko ties susisiekimo centrais ir kelių bei geležinkelių linijų mazguose.

Tų kovų žymių dėlto mažai matyti, kad rusai iš Lietuvos nešdinosi kuogreičiausiai. Kai kurie mažieji Lietuvos miestai gerokai nukentėjo. Pirmas Lietuvos miestas už Eitkunų (greičiausiai tai bus Kybartai — Red.), matyt labai nukentėjo nuo bombardavimo iš oro. Prieš Kybartų bombardavimą, beveik visi gyventojai buvo prievarta bolševikų iš ten išgabenti. Toliau korespondentas sako, kad jis matęs ir kitus Lietuvos miestus, nukentėjusius nuo karo: Virbalį, Vilkaviškį, Marijampolę, tačiau iš visų miestų Lietuvoje, turbūt, daugiausiai nukentėjo Kelmė, kuri yra ant didelio vieškelio iš Tilžės į Rygą. Kelmėje iš visų namų matyti stovint tik dvi bažnyčios, kurių nei rusai, nei vokiečiai nesugriovė. Matyt apie Kelmę vyko labai didelės kovos. Didieji Baltijos valstybių miestai: Kaunas, Vilnius ir Ryga, palyginti, nelabai nukentėjo. Kaune matyti daug žymių iš lietuvių rusų kovų. Keletas namų Kaune sunaikinta ir vienas didelis tiltas susprogdintas, tačiau šiaip jokių ypatingų žymių nėra. Rygoje ir Vilniuje taip pat. Vilniuje, prie didelio tilto per Nerį sunaikinta daug namų, matyt susprogdinti. Rygoj ir Kaune ypač pastebima, kad gatvėse vyko smarkios kovos tarp vietinių gyventojų ir bolševikų kariuomenės dar prieš vokiečių atėjimą.

UŽSIMUŠĖ MUSSOLINIO SŪNUS

ROMA. — Rugpiūčio 7 d. Italijos diktatoriaus sūnus Bruno Mussolinis, išmėgindamas naujos konstrukcijos karo lėktuvą, nukrito ir užsimušė. Jis buvo 23 metų amžiaus, tačiau buvo laikomas vienas iš geriausių aviacijos ekspertų Italijoje.

Naciai tvirtina, kad iki šiol žuvo 5 mil. rusų

BERLIN. — Vokiečių generalinis štabas pranša, kad iki šiol kovose su rusais jie sunaikino ar paėmė nelaisvėn daugiau, kaip penkis milijonus rusų kariuomenės. Paskutinėmis dienomis, vokiečiai sako, ties Smolensku sunaikinta ar paimta nelaisvėn 895,000 rusų.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Berlyno spauda praneša, kad Kaune steigiama atskira vieta žydams gyventi, būtent, Vilijampolėj. Į šią geto bus sukraustyta apie 25,000 žydų. Svetimtaučių spauda Berlyne sako, kad netrukus Lietuvos žydai būsią apgyvendinami toje getoje.

Kauno gyventojams vaikščioti galima tik iki 10 valandos vakaro. Visos krautuvės Kaune dar uždarytos, nes jose dar nėra prekių.

Rusai, bėgdami iš Lietuvos, išgabeno daugybę lietuvių. Tarp išgabentųjų ar nužudytųjų yra šie žymūs asmenys: prof. Dovydaitis su šeima, gen. Galvydis-Bikauskas, Masiliūnas, Dagelis, agr Valatka, Štaupas, Čarneckis, dr. Ruginis, dr. Jokantas, Dausa, Stikliorius, prof, Tonkūnas, prof. Vilkaitis, Balys Žygelis, Kalnėnas, gen. Sutkus, kun. Juozas Vailokaitis, kun. Al. Mažonas, dr. Trimakas, Jagminas, Striupas, Stepšys, Gobys, Sirutis, Kuosa, inž. Kripaitis, kap, Gineitis, garfas Pliateris, inž. Minuta, Maziliauskas.

Kai kuriems gabenamiems į Rusiją lietuviams pavyko pabėgti, tarpe jų — gen. Kubiliūnas ir prof. Ignas Končius.

Lietuvoje pamažu atstatoma tvarka. Atsteigtieji žemės ūkio rūmai vėl tarnauja Lietuvos ūkininkams. Maisto produktų gabenimas iš kaimų į miestus dabar laisvas. Plėšikams Lietuvoje įvesta mirties bausmė.

Švedų laikarščio Aftonbladed korespondentas iš Lietuvos praneša, kad Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose formuojami Lietuvos savanorių pulkai kovai su bolševikais. Tokiems kovos pulkams organizuoti Lietuvos jaunimas yar įteikęs formalų paršymą kancleriui Hitleriui.

Šiuo metu Vilniuje yra apie 10 tūkstančių Lietuvos karių. Jie visi ginkluoti. Vilniuje yra dvi konmendantūros — vokiečių ir lietuvių. Vokiečių karo komendantu Vilniuje paskirtas pulkininkas Zahnpfenning.

ĮSTEIGTAS LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS SKYRIUS BALTIMORĖJ

BALTIMORE, MD. — Liepos 28 d., teisėjo V. F. Laukaičio iniciatyva, sukviesta į lietuvių salę veikėjų būrelis, kad įsteigus L.V.S. skyrių.

Pirmiausia į susirinkusius prabilo pats iniciatorius V. F. Laukaitis, paaiškindamas kaip ir kada įsisteigė L V Sąjunga, kokis jos tikslas ir uždaviniai, kaip LVS veiks ir kokie jos veikimo planai. Po to buvo perskaityta LVS centro sekr. Dr. S. Biežio prisiųsta LVS., kaip ta kuopa turi veikti ir kokie asmenys įeina Lietuvai Vaduoti Sąjungos Tarybon.

Po to sekė trumpas pasikalbėjimas ir paklausimai, į kuriuos atsakinėjo ir paaiškinimus teikė teisėjas Laukaitis.

Pasikalbėjus ir pasidalinus mintimis, susirinkusieji buvo užklausti, ar sutinka įsirašyti į LVS ir sudaryti vietinę kuopą? Susirinkusieji visi vienu balsu pasisakė sutinką ir tuojau vietoje nariais prisirašė: teisėjas V. F. Laukaitis, adv. N. Rastenis, P. P. Jaras, J. Gutauskas, V. Velžys, J. Gričina, V. Lukoševičius, J. Kiškis, A. Kilkis, B. Aleknavičius, K. Pečkys, M. Kurelaitis, J. Milunaitis, adv. T. Grajauskas ir A. Kurelaitis, viso 15 narių. 13 iš jų sumokėjo metinę duoklę po $2.00, o du pasižadėjo kitame susirinkime sumokėti.

Į kuopos valdybą išrinkta — teisėjas V. F. Laukaitis, — pirm., V Velžys — vicepirm, J Kiškis— ižd, V Lukoševičius — turto rašt,, P, P. Jaras — užrašų vedėjas. Adv. N. Rastenis ir J. Gutauskas — ižd. globėjais.

Kitą susirinkimą greitu laiku sušauks valdyba.

Susirinkusieji entuziastiškai pasižadėjo pasidarbuoti, kad išaugintų kuopą iki šimtinės, o kiti net reiškia pasiryžimą kuopą padaryti didžiausia visoj Amerikoj.

Taigi, aš vardu LVS kuopos atsišaukiu į visus geros valios Baltimorės tautiečius, tuojau įsirašyti į LVS kuopą ir prisidėti prie kilnaus Lietuvos vadavimo darbo. Įsirašyti galima pas kiekvieną kuopos narį.

P. P. Jaras

PABALTIJO TAUTIEČIAI ŽENGIA VIENINGA LINKME

SO. BOSTON. — Liepos 27 d. 3 v. p. p. įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės pripažinimo paminėjimas, Fanueil Hall, Boston, Mass.

Jau buvo rašyta, kad liepos 27 d. sukako 19 metų, kaip J. A. Valstybės pripažino Pabaltės valstybes nepriklausomomis. Todėl, ir buvo reikalas bendrai trijų tautų tėvynainiams, paminėti istorinę dieną. Susirinkimas pradėtas Amerikos himnu. Įžanginę kalbą pasakė ir susirinkimą vedė Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna.

Estų vardu pirmas kalbėjo: prof. Th. A. Will, latvių buvęs Latvijos konsulas J. Seiberg, lietuvių: Dr. J. L. Pašakarnis. Po kiekvienos tautos kalbėtojo buvo giedamas tos tautos himnas. Be to, kalbėjo H. G. Jackson, State Defense Savings komiteto pirmininkas. Po to dar kalbėjo nuo estų: Dr. O. Poeld, latvis, Dr. J. Zraudin, ir lietuvių adv. A. O. Shallna.

Muzikalę programą išpildė estas, Bostono Simfonijos orkestros narys P. E. Yuht su žmona. Pianu akompanavo p. S. Stumber. Ponia Yuht dainavo žavėjančiai. Kiekvienos tautos po dvi dainas ir himnus. Jos vyras grojo visų trijų tautų po klasinį kūrinį. Programa tęsėsi 3 v. Nors diena buvo šiltoka ir didelis D-jų sąjungos piknikas, bet dalyvių susirinko virš dviejų šimtų. Šis bendras paminėjimas svarbus daugeliu atžvilgių. —Vietinė anglų spauda prieš ir po paminėjimo plačiai rašė apie Pabaltės tautas, ypatingai apie Lietuvą. Taip pat reikšmingai atsiliepė ir Mass. gubernatorius p. Saltonstall, savo sveikinimo laiške pareiškė kad: **Lietuva, Latvija ir Estija** buvo **simboliais laisvės!**

Šis bendras darbas davė užuomazgą organizacijai, — "Baltic American Society of New England."

Šios organizacijos įkūrėjas, Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna. Dabar, p. Shallnai tenka atsakomingos pareigos, būti pirm. ir vadovauti broliškų tautų bendriems siekiams.

GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

SO. BOSTON. Lietuvių Radijo Korporacijos metinis piknikas įvyks š. m. rugpjūčio 10, sekmadienį, Vose's Pavilion, Maynard, Mass. Programa susidės iš kalbų, dainų, muzikos ir madų parodos. Kaip pereituose L. R. K. piknikuose, taip ir šiame bus dideli laimėjimai, t. y. šių metų moderniškas Plymouth automobilis vertės $1200.00, I. J. Fox kailinis paltas $200.00 ir daug kitų.

A. Matjoška

Philadelhipoje viešėjo dr. Montvila su šeima

PHILADELPHIA, Pa. — Čia visą liepos mėnesį viešėjo dr. Petras V. Montvila su žmona ir dukrele Almira-Patricija. Philadelphijoje dr. Montvila viešėjo pas gimines, matėsi su senais pažystamais ir porą savaičių praleido Wilwood, N. J. Grįždamas į Canandaiguo, N. Y., dr. Montvila su šeima užsuks į Washingtoną ir į namus važiuos per Kanadą, Buffalo.

Philadelphiečiai džiaugėsi svečiu ir linkėjo jam sekmės sunkiame darbe.

Philadelphietis.

VIENYBĖS PIKNIKAS PAJŪRYJE

NEW HAVEN, CONN. Rugpiūčio 31 d. vietos veikėjai, Tamulevičius, Dičkienė, Kripaitis, Žimkus, Šilkai, Rumskas, Čeponis, Gailiūnas ir k., nutarė surengti didžiulį pikniką Vienybės naudai. Tas piknikas bus įdomus tuo, kad jis rengiamas ant jūrų kranto, puikiame Sea Cliff parke, netoli Lighthouse Point. Čia yra puiki svetainė šokiams, taip pat daug vietos tiems kurie bus išalkę ar ištroškę.

Atvykę į pikniką, galės pasimaudyti jūrų vandeny, pakvėpuoti tyru oru ir atsivėdinti. Tai tikrai ideališka vieta piknikui.

Connecticut lietuviai, prašomi įsidėti į galvas: Vienybės piknikas bus rugpiučio 31 d., paskutinį šio mėnesio sekmadienį.

KOMISARUI ŠOLOMSKUI NEPASISEKĖ

SCRANTON, PA. — Rugpjūčio 4 d. Meškūno salėje vietos komunistai buvo surengę "masinį mitingą". Mat, jie norėjo "gelbėti" į bėdą patekusį Staliną. Bet ar žinote, kiek tame "masiniame mitinge" buvo publikos? — Apie tuzinas ir pusė.. Keletas komunistų davatkų ir keletas gerų lietuvių, atėjusių pasižiūrėti komunistiškų sorkių.

Kalbėjo Brooklyno komisaras Šolomskas, arba, kaip jį čia vadina, Šliomkė. Šis nelaimingas komisaras, verkdamas, prašė aukų. Bet ar žinote, kiek jis tų aukų surinko? Ogi 16 centų. Vienas saliūninkas, kuris, paprastai, išnaudoja komunistus, matyt, sąžinės "baderiuojamas", dar primetė porą dolerių. Vos užteko svetainei apmokėti. Tuo tarpu komisaras Šliomke... į Brooklyną turėjo pesčias traukti...

Scrantoniečius turėtų pasekti ir kitos kolonijos — špygą Stalino agentams.

K. B.

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJAS

Šeštadienį, rugpiūčio 9 d. radijo programas iš WORL, 950 k., 8:30 iki 9:00 val. ryte bus:

1—Dainos ir muzika
2—Žinios.

Sekmadienį, rugpjūčio 10 d. radijo programas iš WORL 950 k., 9:30 iki 10:30 val. ryte bus:

1—Jono Tamulionio orkestras iš Nashua, N. H.
2— Dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H.

Steponas Minkus

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

DĖL ŠIRVYDO BIOGRAFIJOS

Praėjo keli metai kai šitas darbas yra pradėtas. Renkama prenumerata ir rašoma knyga, bet knygos prenumratoriai vis nesulaukė. Man, kaip prenumeratos komiteto pirmininkui, teko patirti, kad daug kas net neteko vilties, kad knyga bus išleista, ir kai kurie metė gana stiprius apkaltinimo žodžius mano adresu. Esu prie visko pratęs, nes jau ne šiandien maišaus Amerikos lietuvių veikloje, ir nors tas darė nesmagumo, tačiau šiandien pasijutau patenkintu, kada iš spaustuvės sulaukiau vienuoliką atspaustų lankų 176 knygos puslapius. Dvyliktas lankas jau taip pat spaudoje. Tai yra apie 230 puslapių atspausdinta. Toji knygos dalis, kuri man teko paskaityti, yra labai įdomi. Čia aiškiai nušviečiama netik velionies J. O. Širvydo kaip veikėjo ir kulturnešio gyvenimas, bet su tuo atskleidžiama ir daug paslapties iš tų laikų, kada Lietuva ir jos žmonės kentė Rusų priespaudą. Be to, knygoje nušviečiamos pirmosios lietuvių dienos Amerikoje. Tai bus pirmas tomas Amerikos lietuvių istorijos. Neveltui tas darbas ir nusitęsė taip ilgai, bet knygos redaktorius ir autorius duos tą, ką mes Amerikos lietuviai turėtume senai turėti. Tai bus veidrodis Amerikos lietuvių pijonierių veiklos ir istorija maždaug siekianti dabartinius laikus. Kiekvienas Amerikos lietuvis aiškiai pamatys praeitį, ir toji knyga bus kelrodis ateinančiai kartai.

Todėl gerbiami prenumeratoriai, jeigu tas darbas, pagal daugelio nuomonę, ir yra nusitęsės gana ilgai, bet knygą gavę nesigailėsite laukę.

Prašau prenumeratorių būti kantriais ir dar porą mėnesių palūkėti; ir gerbiamą knygos redakciją ir spaustuvę paskubėti mus visus patenkinti.

J. Sagys,
Širvydo Biografijos Komiteto Pirmininkas.

NAUJI LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS SKYRIAI RYTINIŲ VALSTYBIŲ KOLONIJOSE

Nors liepos mėnesį buvo labai karštas oras, tačiau tai nesutrukdė geros valios tautiečių nuo patriotiško darbo Tėvynės Lietuvos vadavimui ir gelbėjimui. Tam reikalui ypač gražiai padirbėjo visuomenės veikėjai rytinių valstybių kolonijose, įkurdami LVS tris naujus skyrius:

Skyrius No. 2 Brooklyn, N. Y. su 16 narių.

Skyrius No. 3 Newark, N. J. su 15 narių, ir

Skyrius No. 4 Baltimore, Md. su 13 narių. Visų šių skyrių nariai Lietuvos vadavimui ir gelbėjimui apsidėjo metinėmis duoklėmis po du doleriu. Tai gražus patriotiškas žygis būtinam tautos ir Tėvynės reikalui. Šitą gražų ir pavyzdingą darbą privalo pasekti ir kitų kolonijų veikėjai, tuojau įkuriant LVS skyrius, ir imtis darbo teikimui Lietuvai pagalbos. Atminkite, brangūs tautiečiai, kad Lietuva savo kančiose ištiesus savo rankas, prašo iš mūs pagalbos. Neškime tą pagalbą jai šiandien, be atidėliojimų.

Sveikindamas jau įsikūrusių skyrių narius ir linkėdamas geriausių pasisekimų jų darbuose, vienkart kviečiu prie tų skyrių dėtis ir kitus tautiečius, kurie dar neprisidėjo; prisidėkite su savo dalia Lietuvos gelbėjimui ir vadavimui Kur įsikūrusių skyrių dar nėra, vietinius veikėjus prašau tokius skyrius tuojau įkurti. O kur skyrius įkurti negalima ten gyveną lietuviai šiuomi prašomi Lietuvos gelbėjimui aukoti pavieniui, savo aukas siunčiant LVS centran. Pareikalavę iš centro gausite visas reikalingas informacijas ir nurodymus. Padarykite tai be atidėliojimų kaip tik galite.

Dr. Steponas Biežis,
LVS. Centro sekretorius.

REDAKCIJA ATSAKO:

A. M. Augūnui. — Jūsų "paaiškinimo" dėl Pr. Lapienės pastabos nedėsime dėl dviejų priežasčių: 1) Jūsų vardas toje pastaboje nebuvo pažymėtas, 2) nedera įtarinėti asmenį, nepateikiant jokių konkrečių faktų.

PARDUODAMAS gerai išdirbtas saliūno biznis, vieta su visais įrengimais ir baldais. Kreiptis: Spring Garden Restaurant, 16th ir Spring Garden Sts., Philadlephia, Pa. (33)

Viktoras Abėcinnas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį buterį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įviriausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJE

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.

John J. Dekinis
Crustal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel. Gilmor 7281

Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973

JOHN BAYLISS
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329

A. L. Horwitz
Įvairios rušies medžiagos drabužiams
662 W. BALTIMORE ST.
Tel. Calvert 1807-W

Nežinosite Bostono, jeigu neužeisite į
INTERNATIONAL CAFE, INC.
317 W. Broadway So. Boston, Mass.

Moderniškai įrengta, puiki $100,000 užeiga ir restauranas—valgiai, gėrimai, kokių kitur negausit. Muzika, šokiai ir floor show vakarais.

Kviečiam užeiti ir linksmai laiką praleisti geresnėje nuotaikoje, puikiausioje lietuvių įstaigoje šiame mieste

Bronius Petrusevičius, sav.

C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius
Jūsų liudesio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuoširdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.
C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
637 WASHINGTON BOULEVARD
BALTIMORE, MD.
Tel. Lexington 5714
Saratoga 6351

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
Kampas Adams St.
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pabaigtuvingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Neliamės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasiruošę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

ALEXANDER'S
SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.
Už 50 centų jūs galit įsigyti butelį Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo netik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.
Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic butelį, dar labiau džiaugsitės, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskanas.
Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius —mes Jums galime atsiųsti per paštą.
Kreipkitės:
ALEXANDER'S
414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK — VERTĖ L. DAUKŠA.

(Tęsinys)

Montės kariuomenė iššygiavo. Pats jis, kai grįžtąs silpnumas grasino vėl jį nugalėti, liepė save pririšti prie žirgo. Su geležine energija valdė jis savo kūną.

Montės per ankstyvai pasitraukimas Nalubiui buvo pražūtingas. Narsusis prūsas buvo prie Karaliaučiaus sumuštas, beveik visa jo kariuomenė sunaikinta, ir nors Glandas tučtuojau vėl apsiautė miestą, tačiau daug kas jau buvo negrąžinamai pralaimėta.

Žinią apie Nalubio pralaimėjimą Herkus Montė sutiko su stoiška ramybe. Už tai turėjo atsimokėti Kreucburgas ir Kulmas. Tačiau išėjo kitaip. Gamta buvo galingesnė už jį. Su nepaprastu greitumu rudenį pakeitė žiema. Tiesa, Montei dar pasisekė apsiausti Kreucburgą, tačiau tuojau po to prasidėjo smarkūs šalčiai, ir maitinimo sunkumai žlugdė jo kariuomenę. Teko pasitenkinti Kreucburgo apsiautimu. Ištisas dienas sėdėjo jis, nieko neveikdamas, paskendęs niūrose mintyse, savo palapinėje, o tuo tarpu lauke staugė audra ir be paliovos krintąs sniegas viską dengė savo balta skraiste. Montės jėgos jau buvo grįžusios ir tik kruvinai raudonas randas nuo kaktos per nosį liudijo apie perkęstą sužeidimą. Tačiau jo siela buvo sužeista labiau nei kada anksčiau. Ilgomis naktimis dažnai nėjo jam miegas. Dažnai jis galvodavo apie Hirchalsą, kurio vaizdas keistu būdu pynės su mylimosios vaizdu. Be to, jis jautėsi vienišas, nes buvo išleidęs Auktumą į Ramovę pas Nomėdą. Guvusis Getka, kurį jis buvo pasirinkęs savo asmens sargybiniu, kiek įmanydamas, stengėsi savo vadą palinksminti, tačiau jam tai tik retkarčiais tepavykdavo.

Prūsai, kurie beveik visai neturėjo jokios apsaugos nuo oro žiaurumų, labai kentė, nors jie visi jau iš pat mažens buvo pratę pakelti vargą. Norėdami bent šiek tiek apsiginti nuo žarbių žalčių, jie pristatė mažų trobelių. Ir Montė, nors pradžioje tam priešinosi, apsigyveno vienoje tokioje trobelėje.

Anksti temdavo. Nuolat liepsnojo ugnis prie Montės kojų, ir dūmai vingiavo pro skylę stoge, kur juos pagriebdavo vėjas ir nešdavo šalin. Vienatvė kankino Montę. Dabar jis pajuto, koks artimas buvo jo širdžiai Auktuma. Dažnai jis ištisas valandas žiūrėdavo į šventąją Krivių Krivaičio buožę, nepakrutėdamas iš vietos. Keleri metai buvo praėję nuo tos dienos, kai jis ją priėmė iš vyriausiojo krivio rankų. Kas per tą laiką buvo pasiekta? Didelis laimėjimas prie Pokarbų. Ne viena ordino pilis sunaikinta, tačiau dar daugiau liko nepaimtų. Karaliaučius, Heilsbergas, Elbingas, Kulmas dar laikėsi. Nebuvo jaunųjų karių prieauglio, o antroje pusėje atsirasdavo vis naujų priešų.

Vieną vakarą, audrai nurimus, jis sėdėjo, vienišas savo lūšnelėje, apgaubtas gilios tylos, ir jam pasigirdo tėvo balsas. Ugnis neramiai blykčiojo, ir dūmai tirštai buvo pripildę kambarį. Iš to rūko tarsi susiformavo pažįstama figūra, kalbėjo tėviškus, guodžiančius ir padrasinančius žodžius, kuriuos jis taip dažnai girdėdavo iš tėvo lūpų savo vaikystėje. Sukrėstas jis puolė ant kelių.

— Tėve, — sudėjavo jis, — išmokyk mane tikėti. Aš nepripažįstu krikščionių Dievo, bet taip pat ir tėvynės dievų. Kuo aš turiu tikėti

— Tikėk savo tauta. Tavo tautoje glūdi tas amžinasis pradmuo, kuris ir tau suteiks meilės ir stiprybės.

Pažinimo šiurpulys sukrėtė jo sielą. Jis sugriebė šventąją ietį ir palietė šaltą geležį savo degančiomis lūpomis; jis buvo pasirengęs sutikti ar mirtį, ar gyvenimą, kaip likimo bus žadėta. Pirmą kartą po ilgo laiko jis ramia širdžia nuėjo miego.

Tačiau jį vėl apėmė kankiną sapnai, tartum miegas dar kartą norėtų jį išbandyti. Jis pasijuto su Hirchalsu Magdeburgo katedroje, vėliau kovėsi su juo ties Pokarbais. "Ar visa tai turėjo įvykti?" paklausė balsas rimtai ir iškilmingai. Jis negalėjo atsakyti ir pajuto, ranka suėmė jo gerklę. Jis ėmė dusti. Jis tarėsi nubudęs, tačiau, mėgindamas atsistoti, pamatė liepsnų liežuvių šviesoje trobelės angoje Hirchalsą. "Aš mačiau Viešpatį, —tarė regėjimas, — tu esi arčiau jo, nekaip aš buvau. Ir tu jį išvysi, tačiau nesiartink, nes vieta, ant kurios aš stoviu, yra šventa žem." "Tai yra mano tėvynė," norėjo jis pasakyti, tačiau regėjimas išnyko, ir ore tartum pakvipo smilkalais, kurie jį taip dažnai erzindavo Madgeburgo katedroje. Jis garsiai šūktelėjo draugo vardą, tačiau staiga prieš jį stojo Katerina. Ji jam nusišypsojo ir palengva ėjo iš trobelės. "Ar tu nori mane išduoti?" Atsakyk, Katerina! Maldauju tave," sudejavo jis sapne. Jis negavo jokio atsakymo. Smarkiu judesiu atsistojo ir nuėjo paskui regėjimą.

Sargybiniai prie trobelės nustebę atšoko, pamatę išeinantį vadą išplėstomis akimis. Speiga apgaubė Montę. Jam plačiai išskėstomis akimis į dangų žiūrint, iš debesų pažvelgė mėnulis. Dangų užliejo melsva šviesa, ir atrodė, tartum jam pasirodo amžinieji vartai. "Madona!" šūktelėjo jis ir suklupo.

Prie jo prišoko sargybiniai, pakėlė jį ir įnešė atgal į palapinę. Buvo pašaukti Getka ir Ragūnas. Jie paguldė Montę į jo guolį. J žiurėjo į juos nustebęs, tartum nepažindamas, leido save paguldyti ir tučtuojau užmigo, kaip negyvas.

— Jis šaukė Madoną, — šnabždėjosi nustebę kariai.

— Jis nėra nei pagonis, nei krikščionis,— tarė, kratydamas galvą, Ragūnas,—tačiau be jo mes nieko negalime. Jei jis šaukė krikščionių Dievybę, tai jis žinojo, kodėl tai darė. Aš pažįstu jį nuo pat kūdikystės; jau tada jis daug įstebėdavo ten, kur kiti nieko nematydavo. Ką jis galėjo šiokią naktį pamatyti?

— Moteriškę, — tarė Getka tyliai. —Svetimieji, su kuriais jis dažnai bendravo, vadina ją Madona. Negalvokit nieko bloga! Jis dar tebėra ligonis. O juk ateis laikas, kai mes vėl kartą galėsime iššygiuoti į mūšį. Karo lauko gyvenimas gadina karį, susargdina kūną ir sielą. Pirmos kautynės išvys iš jo galvos tą šmėklą. Tikėkimės.

— Jis kartą išgelbėjo mano gyvybę, —tarė pagarbiai vienas karių, — to aš jam niekada nepamiršiu.

— Jis išgelbės ir Prūsus, — atsakė Getka. — Eikit dabar. Aš pats saugosiu.

Jis metė dar kartą žvilgsnį į Montę, kuris ramiai ir giliai alsavo, po to visi tyliai išėjo, ir Getka stojo sargyboje prie trobelės angos.

(Bus daugiau)

ĮSPŪDŽIAI IŠ DEGANČIOS IR KARIAUJANČIOS LIETUVOS

Rašo mūsų korespondentas, kartu su vokiečių armija žygiavęs į Lietuvą.

(Tęsinys)

Trys lietuviai, vieno likimo draugai, džiugiai pažiūrome vienas į kitą ir, netverę, žesstu vienas kitą sveikinome laimingai įžengę į savo šventąją žemę.

Be savo tiesioginių uždavinių, stengiuosi su visu smalsumu viską pastebėti, visur savo akis įbesti, viską patirti, sužinoti. Juk iš žurnalistinio kailio negi išlysi!

— Virbalis! —surikau savo dviem prieteliams, kuriems ši vietovė yra mažai pažįstama. Šis pasienio miestelis buvo pirmoji šio karo auka. Tik dėka staigumui Virbalis paliko dar ne per labiausiai sunaikintas. Kur nekur dar rūksta griuvėsiai, žmonės be miego, išvargę, gelbsti savo turtą nuo gaisro, kiti gi jau grįžta pabėgę nuo pirmosios karo audros ir dalinasi su likusiais nelaimei ir džiaugsmu. Tik žydai neturi kuo džiaugtis. Nepaliesti mūsų sukilėlių rankos, jie stovinėjo gatvėse ir, norėdami prisitaikyti prie naujų aplinkybių, dar mėgino rodyti savo "neutralumą". Pasirodo, kad jų čia paliko labai maža, pats ubagynas. Kiti gi išdūmė su savo broliais bolševikais į maskoliškąją "matušką."

Visais keliais dunda įvairių įvairiausi vokiečių kariuomenės daliniai. Virbališkiai lietuviai juos džiaugsmingai sutinka, kaip išgelbėtojus nuo vandalų antplūdžio. Kiekviename užsilikusiame lietuviškame name plėvėsuoja mūsų trispalvė. Kur nekur gatvių pašalėse riogso bolševikų palikti karo reikmenys. Taip pat kur nekur pakelyje matyti tik ką supilti karių kapai. Liūdna buvo žiūrėti į šį miestelį ir jo gyventojus.

Kažin, ar taip ir kitur visur Lietuvoje bus, klausėme savęs apleisdami žaibo greičiu Virbalį.

Ir vėl raminamės, pamatę mūsų pirmuosius kaimus. Jie sveiki, nesudegę ir pasipuošę tautinėmis vėliavomis. Kaimiečiai, nežiūrint karo audros, kruopščiai darbuojasi laukuose ir linksmais veidais mus sveikina. Laukai gražūs, apsėti. Javai puikūs, tik kur nekur išvažinėti tankų ir kaip ančių iššliaužioti bėgančiųjų bolševikų.

Ir iš kairės ir iš dešinės visame horizonte, giedrą dieną baisūs pilki debesys. Tai žygiuojančių kariuomenės dulkės. Prieš mus, pro dulkių debesis, stypso pora bokštų. Tai Vilkaviškio bažnyčios. Po kiek laiko mes pasiekėme ir patį Vilkaviškio miestelį. Nors šį miestelį ir gerai pažinojau, bet šį kartą, deja, jo visai nepažinau. Ir nebuvo ko pažinti, nes jo kaipo tokio veik nėra: pasiliko tik viena jo šiaurės rytų dalis su bažnyčia šiaip visas miestas išdegęs, sugriautas ir dar mums žygiuojant, degė. Žmonių veik nematyti: vieni bolševikų išvežti, kiti gi žuvo karo audroje. Likusieji gelbsti kas dar galima išgelbėt, krapštinėjasi griuvėsiuose; verkšlena moterėlės, vaikai, matyt žuvusiųjų ar šiaip kokios kitos nelaimės ištikti. Šiuose griuvėsiuose ir tarp vargo ir nelaimių prispaustų žmonių tvarką stengiasi palaikyti sukilėlių pastatyta vietos valdžia. Tai daugiausia buvusieji valdininkai ir laisvųjų profesijų žmonės. Jų padėtis savotiška, nes jie niekaip negali susisiekti su Kauno ir Vilniaus sukilėliais ir tokiu būdu turi laikinai tvarkytis savo rizika ir atsakomybe.

Mieste jaučiama sukilėlių ne tik ant užsilikusių namų, bet ir ant kelių namų griuvėsių plėvėsuoja mūsų trispalvė; kiekvieno lietuvio veide skaitai pasiryžimą ir nenugalimą norą viską pakelti, visa kuo aukotis, kad tik galima būtų sutriuškinti raudonąsias gaujas. Čia pamatome pirmuosius Lietuvos sukilėlius. Tai daugiausia jauni vyrukai 17-20 metų amžiaus gimnazistai, ūkininkaičiai, studentai ir darbininkai. Jie primena 1918-19 metų savanorius: be jokios uniformos, tik ant kairiosios rankos įvairiausi kaspinai, ginkluoti taip pat įvairiausiais ginklais, su žėrinčiomis akimis ir savo tvirtomis rankomis suspaudę ginklą valo miestą ir jo apylinkes nuo raudonųjų parazitų. Iš užsienio atvykę lietuviai ryžtingai ir džiaugsmingai spaudžia savo bendrojo likimo draugams, vietos sukilėliams, rankas ir pasikeičia pirmaisiais įspūdžiais ir patyrimais:

— Viskas tvarkoj, šypsodamasis taria aštuntos klasės gimnazistas, prieš keletą dienų dar bolševikų kankintas kalėjime. — Kaunas ir Vilnius mūsų rankose, bolševikų gaujos strimgalviais nešasi iš mūsų tėvynės.

Mes visa savo siela džiaugėmės jau pasiektais sukilėlių laimėjimais ir su didžiausiu nekantrumu traukėme Kauno link.

Pakeliui sužinojome, kad apdeginta ir Marijampolė, bet ne taip baisiai, kaip Vilkaviškis. Esą sudegė apie 20 nuošimtis miesto. Miestą savo rankose taip pat turi sukilėliai ir kovoja su bolševikais ir išgamomis.

— Mirtis Lietuvos bolševikams ir razbaininkams, — kumštį suspaudęs, kartojo senis kaimietis, rodydamas mums kelią. Mums ji guodžiant ir judant pirmyn, girdėjome dar šio senio prąšymą:

— Tik, brolyčiai, nesigailėkite tų budelių, judošių...Jie ir jums dar kelią gali pastoti...

Pasiekėme pusiaukelę į Kauną. Gražiai žaliuoja Lietuvos laukai. Ūkininkai, pasipuošę namus tautinėmis vėliavomis, kruopščiai darbuojasi laukuose. Iš pirmo žvilgsnio neatrodo, kad čia tik ką prašūžė karo audra. Bet geriau įsižiūrėjus į aplinką, pastebi, kad čia dar esama priešo šiltų pėdų: kur ne kur dar rūksta namų griuvėsiai, pakelyje riogso sovietiškųjų tankų, pabūklų ir kitų karo padargų likučiai. Dažnai užtinkame sovietų karių pamestą aprangą, ypač mundirus, palaidines (rubaškas), šalmus, šovinius ir panašiai. O šį traukimąsi uždokumentuoja pakelyje tik ką supilti dažni kapai... Sovietų kapai baisiai nykūs, kaip nykūs jų buvo tikslai ir pats gyvenimas: suversta beforminė krūvelė žemės, ant jos įbestas paprasčiausias baslys ar kokia šaka ir ant jų užmauta raudonarmiečio kepurė, šalmas, ar net pakabinta palaidinė.. Jokio užrašo, jokio kito atminimo ženklo. Pagalvoji žmogus, kad tų žmogystų galas nieku nesiskiria nuo jų pačių viso gyvenimo. Jie buvo bevei lžiai vergai Stalino karalystėje. Jų atmintis išdilo kartu su jais...

(Bus daugiau)

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR

VIENYBĘ

Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį

IR

LIETUVA

Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:

Jungt. Valst. $4.00
Kanadoje ir kitur $5.00

Prenumeratai pinigus siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

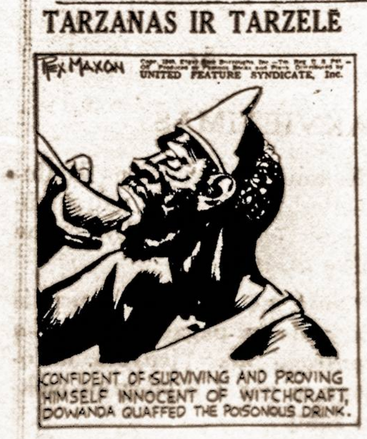

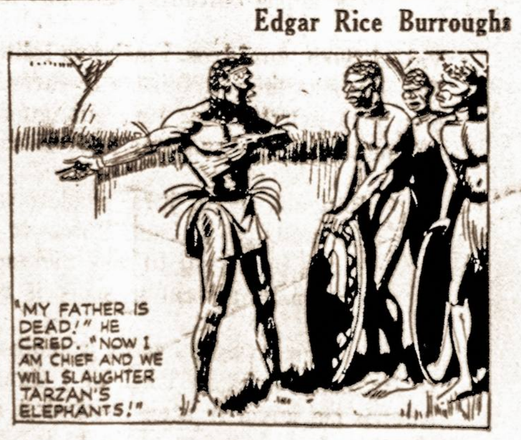

124. — Dowando, kuris tikrai buvo neteisingai sūnaus kaltinamas burtininkyste, norėjo gyventojams savo nekaltybę įrodyti. Jis drąsiai išgėrė nuodingą gėrimą.

Laukiniai gyventojai žiūrėjo, kaip tas nuodingas gėrimas paveiks jų vadą. Jeigu jis liks gyvas, tai bus įrodymas, kad Dowando nekaltas. Bet, nelaimei, Dowando krito negyvas.

Haukuo visą laiką gulėjo ir baisiu balsu rėkė, nuduodamas, kad jis užburtas. Bet kaip tik Dowando mirė, jis pašoko, nuo užburimo jau atsipeikėjęs.

"Mano tėvas jau negyvas" —jis rėkė. "Dabar aš esu jūsų vyriausias vadas," Haukuo kabėjo. "Eikite su manim žudyti Tarzano dramblių", jis jiems įsakė.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys šeštame puslapyje.

VIENYBĖ
Established 1886
Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

"AMNESTIJA"

Vokiečiams užpuolus Sovietų Rusiją, bolševikai pradėjo ieškoti draugų tarp tų, nuo kurių jie neseniai buvo nusigrįžę ir net tarp tų, kuriuos jie dar visai neseniai taip skaudžiai skriaudė ir vergė. Kada tik vokiečiai užkariavo, okupavo kurią nors valstybę — Jugoslaviją, Olandiją ir kitas, rusai tuoj pasiškubino įsiteikti vokiečiams ir išsiųsdavo tų kraštų atstovus, nors užimtų kraštų vyriausybės, pasitraukusios egzistuotuodavo kituose valstybėse.

Visas pasaulis piktinosi tokiu bolševikų elgesiu. Labiausiai bolševikai save kreivaveidžiavo nutraukdami santykius su Jugoslavijos vyriausybe, su kuria jie tik karo išvakarėse pasirašė sutartį. Bolševikų Laisvė tuo metu pradėjo aiškinti: girdi, negalima turėti diplomatinių santykių su vyriausybėmis, kurių teritorijos užimtos. Tačiau, štai, prieš savaitę laiko rusai pasirašė sutartį su lenkais, sutartį pasirašė ne Maskvoje ir ne Varšuvoje, o Londone. O juk Lenkijos žemės šiandien okupuotos. Dar daugiau, ta sutartimi bolševikai pažadėjo paleisti visus lenkų belaisvius, kalinius ir tremtinius.

Pasirašę sutartį, bolševikai paskelbė visuotiną amnestiją visiems Lenkijos piliečiams. Tačiau su ta amnestija iškyla vienas ryškus faktas, kad bėdon patekę bolševikai daro viską, ką liepia anglai, kuriuos dar neseniai Laisvė ir kiti bolševikų laikraščiai vadino kapitalistais ir imperialistais. Pasaulio spauda aiškiai nurodė, kad lenkų-sovietų susitarimą surežisavo anglai. Anglai ir paliepė bolševikams lenkus paleisti iš kalėjimų. Tuo tarpu Kremliui, drebinant kinkas prieš vokiečius, reikia lenktis Londonui ir klausyti jo įsakymų. Tačiau dar tik pradžia, Londonas dar daug galės duoti įsakymų bolševikų valdovams.

Kremliuje dar besėdinti kruvina Stalino klika paskelbė amnestiją lenkams. O kur kitos jų pavergtos tautos? Kur šimtai tūkstančių Lietuvos, Latvijos Estijos dorų ir nekaltų žmonių? Bet, matyti Kremliaus kruvinieji valdovai savarankiškai galvoti nemoka. Anksčiau jie darė viską, ką jiems liepė vokiečiai, trėmė svetimų valstybių pasiuntinius, nes to norėjo Berlynas. Dabar susitaria su lenkais, nes tai liepia Londonas. Išlaisvino lenkus, nes to panorėjo anglai. O patys bolševikai nesupranta, kad visas pasaulis piktinasi jų baisiu elgesiu su lietuviais, latviais ir estais.

Išlaisvindami lietuvius, latvius ir estus, suteikdami bent kokį galimumą nekaltiems žmonėms grįžti į savo tėvynę, bolševikai bent dalimi nuplautų tą didelę gėdą, kurią jie užsitraukė paskutiniais metais.

PREZIDENTUI SMETONAI VIEŠINT, ŠIO KLAUSIMO NEREIKĖJO KELTI

Voldemaro Smetonos ginčas turėtų būti sprendžiamas Lietuvoje, o ne čia, Amerikoje

Neseniai J. Bačiūnas spaudoj išmetinėjo Chicagos Tribune Europos korespondentui Donald Day, parašiusiam, kad prez. Smetona įkalino buvusį Lietuvos premjerą prof. Voldemarą.

Tokio užginčijimo tikslas veikiausiai buvo geras. Bačiūnas norėjo nubaltinti lietuvių tautą nuo pirmetamo negražaus valstybinio skandalo. Tačiau tas užginčijimas toli gražu nepasiekė pageidaujamo tikslo. Priešingai, parodė mūsų silpnybę, bandant nuginčyti teisybę ir diskredituoti draugą, kuris mums, vietoj veidmainiavęs, pasako karčią teisybę. Dar blogiau. Tuo iškelta jau pamirštas Voldemaro - Smetonos ginčas, ypač dabar, kai Lietuvos likimas reikalauja neliesti tautos žaizdų, o koncentruoti pastangas Lietuvos ateičiai užtikrinti.

Visi Amerikos lietuviai žino, kad Smetonos valdžia per 14 metų Voldemarą po teismus, kalėjimus ir koncentracijos stovyklas be reikalo kankino ir tąsė. Tačiau išmintingi ir patriotingi Amerikos lietuviai, ypač Voldemaro gerbėjai, nenorėjo tokį opų tautos klausimą šiuo momentu pajudinti. Viena, dėl Lietuvos reikalų, o antra, dėl paties bešališkumo principo. Jie nenorėjo Lietuvos prezidentui, kuris yra Amerikos lietuvių svečias, drėbti į veidą negražaus valstybinio skandalo dėmę, kuomet, iš kitos pusės, čia nėra paties Voldemaro, negalinčio apginti savo poziciją. Išmintis reikalauja, kad tas ginčas, būtų pilnai ir bešališkai, atvirai patogiu momentu, išspręstas ne čia, bet Lietuvoje. Tuo būdu sprendžiant, paaiškėtų tikroji ginčo pirežastis; tauta pamatytų, kieno ranka stengėsi Lietuvai vadovybę sunaikinti ir kartu būtų išvengta bergždžių tautą skaldančių ginčų.

Bet... kada net Voldemaro gerbėjai susilaikė, nedarydami prez. Smetonai nemalonumo, neprikaišiodami to skandalo, tai iš tos pačios pastogės, kur prezidentas Smetona gyvena, išlindo, kaip yla iš maišo, tas tautos žaizdas draskąs klausimas. Čia tikrai pamiršta lietuviška išmintis — "nešaukti vilko iš girios."

Savo aplinkarščiu J. Bačiūnas pasako, kad Donald Day netiesą rašo ir dalyką taip aiškina:

"...Remdamies **tikrais daviniais**, štai ką turim pasakyti:

...Prof. Voldemaras, sukurstęs kariuomenės dalį, — 1934 m pavasarį — mėgino padaryti krašte ginkluotą sukilimą. Už tą mėginimą jis buvo teismo pasmerktas kalėti 12 metų."

Toliau pasakoja apie prezidento Smetonos "malonę" ir t.t. Lyg kad Amerikos lietuviai dar nebūtų pakankamai privaišinti biaurios veidmainybės tulžimi.

Taip perstatyta Bačiūno lupomis prezidento Smetonos pozicija Voldemaro klausimu. Voldemaro pozicija daugumai Amerikos lietuvių dar atmenama. Mes turėjom garbės pasididžiuoti ir gerėtis, kaip D. Day ir kiti korespondentai labai komplimentavo "mažos Lietuvos, mažą bet už visus diplomatus gabesnį" premjerą Voldemarą. Mums malonu atsiminti, kad to paties Day ir kitų korespondentų parnešimai, suteikė lietuviams ir Lietuvai daug garbės, gavo daug daugiau vietos visoj šios šalies spaudoj, nei didžiųjų valstybių premjerai. Mums taip pat skaudu prisiminti, kai tie patys korespondentai ir toj pačioj spaudoj iš mūsų tautos šaipėsi, kad mes nemokam įvertinti genijaus, kad "Lietuva savo smegenis į kalėjimą uždarė." Mums gėda ir skaudu girdėti panieką ir pasityčiojimą iš mūsų tautos! Bet nei Donald Day, nei kiti korespondentai yra kalti, kad mūsų tautos istorijoj toks negražus skandalas įvyko. Kalti tie, kurie tą skandalą papildė. Ir klysta tie, kurie mano, kad tą negražią teisybę galima užgniaužti. Klysta ir tie, kurie pyksta už teisybės pasakymą. Kas mums teisybę pasako, tas faktinai yra mūsų draugas. Jis parodo mūsų silpnybes, kad tokiu būdu mes galėtume ateityje klaidų nepakartoti.

Tas pats "sukilimas", apie kurį aukščiau J. Bačiūnas kalba, yra dar vienas to skandalo aktas. Juo išprovokuota virš šimtas "voldemarininkų" karininkų, kurie buvo be reikalo pašalinti iš tarnybos. Sudemoralizuota kariuomenės jėgbs, ir tai išėjo mums į ne naudą. Priešai sunaikino 20 metų Lietuvos kūrybos vaisių.

Prezidentas Smetona neseniai teisinosi, kad Chicagos spauda iškraipiusi jo mintį apie Lietuvos kariuomenės sukilimą prieš rusus. Mes norėtume tikėti, kad tai tikrai įvykę. Bet kada vėl iš tos pačios pastogės ir jau ne per Amerikos spaudą tos klaidos pasikartoja, tai ir prezidento elgesiu tenka abejoti.

D. KLINGA

KODĖL HESSAS SKRIDO Į SKOTIJĄ?

Kaip anglų slaptoji policija apgavo vokiečius, patikėjusius skotų revoliucijos galimumais

Iš geriausių ir patikimų šaltinių, kurių dėl tam tikrų priežasčių negaliu skelbti, gautos informacijos suteikia galimumo teisingai išaiškinti didžiausią šio karo sensaciją — Hesso skridimą į Skotiją.

Tikroji teisybė apie Rudolfo Hesso kelionę, buvo grynas prasimanymas ir be jokios išimties falsifikacija. Šiandien jau nebėra priežasties faktus slėpti. Tie faktai yra tiek fantastiški, kad pralenkia bet kokius daleidimus.

Rudolfas nusileido Skotijoje gegužės 11 d. Tačiau, istorija ne tada prasidėjo. Ji prasidėjo prieš 18 mėnesių, pirmomis antrojo pasaulinio karo savaitėmis.

1939 m. lapkričio mėn., vokiečių oficialė žinių agentūra D.N.B. pranešė, kad vokiečiai suėmė du labai pavojingus britų "šnipus". Vienas jų buvo majoras Best, kuris buvo vadinamas anglų slaptosios policijos Europos skyriaus viršininku. Kitas buvo kapitonas Stevens, ano artimas bendradarbis. Vokiečių raportai kaltino juodu organizavus pasikėsinimą ant Hitlerio, kuris įvyko 1939 m. lapkričio 9 d. Munchene, istoriniame alaus rūsyje. Tuo pačiu metu buvo skelbiama, kad tą pasikėsinimą buvo suorganizavęs Gestapo, propagandos tikslais.

Neatsižvelgiant į tai, visvien abu anglų aukšti slaptosios policijos pareigūnai buvo vokiečių Gestapo rankose. Prieš suimant, abu anglų policijos valdininkai gyveno Olandijoje. Jie buvo nuvilioti į Vokietijos-Olandijos pasienį, neva pasimatyti su atsakingu vokiečių veikėju. Atsargumo dėlei, du olandų sekliai lydėjo anglus. Palydovai buvo užmušti, anglai suimti ir nutempti į Vokietiją, pagal anksčiau nustatytą planą. Olandijos valdžia kartotinai siuntinėjo nacių valdžiai griežtus protestus. Tačiau mažai Olandijai dėl savo silpnumo reikėjo pamiršti apie taip skaudų ir neteisėtą įvykį prie jos sienos.

Tas Besto-Stevenso įvykis ir sudaro Hesso bylos branduolį.

Best tikrai buvo labai atsakingas ir mylimas anglų slaptosios policijos valdininkas. Todėl anglų slaptoji policija ir pradėjo kombinuoti kerštą vokiečių policijai, o kartu pradėjo galvoti, kaip išlaisvinus savo profesijos draugus iš Gestapo.

Pagaliau anglų policija sugalvojo būdą apgauti vokiečių Gestapo. Anglų slaptoji policija ir užsibrėžė sau tikslą pagauti kokį nors svarbų vokiečių veikėją, kuris tiktų įkaitu už Bestą ir Stevensą. Kad Hessas pateks į jų rankas, jie niekad nemanė ir nesvajojo. Tie anglų slaptosios policijos planai buvo grynai jų profesionalinė veikla kovoje su vokiečių gestapo, todėl apie tai nebuvo painformuota anglų valdžia.

Anglų slaptoji policija sugalvojo planą, kuris sveikai galvojančiam negalėjo atrodyti rimtu. Tačiau nacių išminčiai tatai atrodė visai teisingas ir patikimas daiktas. Buvo nutarta įkalbėti vokiečius tikėti, kad "skotų laisvės judėjimas" gyvas ir kad skotų revoliucija prieš anglus visai netolima.

Eilę metų keliuose kraštuose naciams sekmingai vyko separatistiniai judėjimai. Jie tikėjo, kad visur esama Quislingų Tad kodėl netikėti "skotų revoliucija?" Nacių laikraščiai ir žurnalai spausdino daug straipsnių, įrodančių anglų ir skotų rasinį pirešingumą. Skotai buvo vaizduojami prislėgtais ir išnaudojamais. Kodėl naciams netikėti legendai, kurią jie patys kūrė?

Aštuoniolika mėnesių anglų slaptoji policija įvairių žymių skotų vardais rašinėjo į Berlyną laiškus nacių vadams. Laiškai buvo siutinėjami per neitralius kraštus, daugiausia per Airiją. Laiškuose buvo vis aiškinamas "skotų separatistų" judėjimas ir pasiruošimai revoliucijai. Įvairiausius atsakymus tariamieji "skotų revoliucionieriai," o faktiškai anglų policija gaudavo iš Berlyno.

Po kiek laiko toji afera sukūrė griežtai rimtą skotų-vokiečių revoliucinę sąjungą, kurios buvo nacių valdžia ir anglų slaptoji policija, slėpdamosi po "skotų revoliucinio judėjimo" kauke.

Vis daugiau ir daugiau informacijų apie įvairius planus ir revoliucinio judėjimo didėjimą bei jos vadus buvo duodama vokiečių politikams. Anglų slaptoji policija naudojo vis daugiau ir daugiau vardų žymių asmenų, žinoma, be jų pačių žinios ir sutikimo. Vienu svarbiausių vadų to revoliucinio judėjimo Berlynui buvo praneštas užsienių ministerijos valdininkas Fitzpatrick, keletą metų buvęs britų ambasados Berlyne sekretorium ir kartu anglų slaptosios tarnybos bendradarbiu. Paskutiniais mėnesiais ypač buvo minimas "Duke of Hamilton", arba Hamiltono kunigaikščio vardas. Hamiltono kunigaikščio vardu buvo vedama paskutinio meto korespondencija su naciais, nors kunigaikštis apie tai nieko nežinojo ir anglų slaptoji policija neturėjo tam jo sutikimo. (bus daugaiu)

Poezija

BALTIJAI

Gelsvi gintarėliai pražysta ant kranto,
Ir smėlys toks baltas bepustomas šnara;
Pro galvą suklykus žuvėdra praskrenda,
Ir būrės šilkinės baltuoja ant marių.

Vilnis išbučiuoja krantus tuos smėlėtus
Ir puta pavirtus ilsėtis palieka;
Taip jūra nerimsta, alsuoja iš lėto,
Tik kopos baltuoja baltesnės už sniegą.

Vai, skriskit, žuvėdros, į mėlynus tolius
Jūs, simbolis laisvės, laisvos ir jūros.
Mes jūrą pamilom, su jūra suaugom,
Su meile į plotus tuos mėlynus žiūrim.

Banguok ir tu, jūra, smėlėtuos krantuose,
Tu mūsų gyvyb, mūs kūnas ir kraujas.
Tavęs ir krantų tų mes niekam neduosim,
Čia imsim gyvent ir žydėt iš naujo.

Mes čia pastatysime uostus ir molus
Ir švyturius aukštus iškelsim į dangų.
Atskris čia laivai ir ateis svetimieji iš tolo,
Stebėsis darbais mūsų proto ir rankų.

Ir ginsim tave ligi vieno sustoję,
Nes tu mūs gyvybė ir kūnas ir kraujas.
Nes čia, kur žuvėdros baltais sparnais moja,
Mes imsim gyvent ir žydėti iš naujo.

B. LABENSKAS

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

SENELIŲ REIKALU

Dar dr. Šliupui nesant daktaru buvo iškelta klausimas apie seneliams prieglaudos reikalingumą. Vėliau per eilę metų įvairioj spaudoj tai buvo kartojama.

SLA net tuo reikalu rūpintis komisiją yra išrinkusi, kurios pirmininkas, Jonas Brazauskas, Tėvynės 31 nr. sako, kad reikalas pirmyn neinąs, nes, nežiūrint kiek pasiūlymų jis davęs, į juos rimtai nebuvę reaguota.

Artinantis SLA seimui jis vėl kartoja:

"... kad sulig mano manymo, tai reikia įsteigti senelių šelpimo fondą"

PALIKIMAIS GYVUOTŲ

Tokį fondą senelių naudai būtinai reikėtų turėti. Prieglaudą būtinai reikėtų įsteigti.

Geraširdžiai lietuviai mirdami savo turtą mieliau paliktų tokiai įstaigai, negu kuriam kitam reikalui. Ir dabar, nesant tokio fondo nei steigiant prieglaudą, jau kai kurie lietuviai mirdami tai prisimena. Pavyzdžiui, pereitą pavasarį Čikagoj M. Kanapeckas mirdamas tam tikslui paliko $10,000.

KOMUNISTŲ VEIKLA

Lietuciai komunistai skelbia, kad Čikagoj įvyksianti draugijų konferencija, kurios užduotis **"Gelbėti Lietuvą nuo fašizmo".** Vilnis sako:

"Niekas nenori, kad mūsų krašte pasiliktų Berlyno barbarai ir mūsų brolius ir seseris verstų vokietėti..."

"Mūsų pareiga yra padėti Lietuvai jos išsilaisvinimo kovoje,"— kalba atsišaukime į draugijas.

Tačiau kartu siuntinėjamame lapely, kuris pavadintas **šalin lietuviški Hitlerio agentai,** drožia:

"Kaip mūras stovėkime už Tarybų Lietuvą. Remkime Tarybų Sąjungą."

Vadinasi, bando dar vis mulkinti nekaltus lietuvius, neva vaduodamiesi tautos meile, bet tikrenybė dirbdami jos pražūčiai.

Juk kai Stalinas ne tik vertė jų "branginamus brolius ir seseris" surusėti, bet ir vertė juos atsižadėti visų žmoniškų teisių, komunistų vadai tuomet džiaugsmu krykštavo.

PAKVIETIMAS

Komunistų šaukiamos konferencijos pirmininkas pairsiuntė ir man pakvietimą. Lydimame laiške rašo:

"Nori, ne nori, o pasaulis tvarkysis ne pagal Babyloniską šventraštį ala Vienybės nurodymu, o pagal Bijologijos mokslo šakų."

"Tik sąmoningoj motinystėj žmonijos palaima gludi."

Paskutiniu sakiniu padaryta teisinga pastaba. Tik motiną NE staliniška apšvieta padarys sąmoninga.

MIRGANTIS PASAULIS

MATYSIM, KAIP ŽOLĖ AUGA

Pittsburgho universiteto laboratorijai pavyko padaryti tokį mažutėlį apšvietimo prietaisą, kad esą juo galima iš vidaus apšviesti gyvas narsitinvelis. Šis "mikroradiatorium" pavadintas instrumentas s. sideda iš dviejų pieštuko pavidalo putnago lazdelių, kurių nepaprastai aštrūs galai supuola. Šviesa, leidžiama pro drūtgalį, praeina iki pat lazdelių smailagalių. Tokiu būdu tais putnago smailagaliais galima po mikroskopu nušviesti net visai mažutytes audinio daleles. Su šito instrumento pagalba mokslininkai tikisi įsiskverbti į pačias gyvosios gamtos gelmes ir, sako, galėsią stebėti gyvų narvelių augimo procesą — kitaip sakant, jei šis sumanymas gerai pavyks, tai tada bus galima matyti, kai žolė auga.

SALDUMĖLIS

Amerikos mokslininkai Gilmann ir Dickey išrado tokią medžiagą, kuri yra 700 kartų saldesnė už cukrinių švendrių cukrų. Vadinas, šis išradimas yra daug saldesnis ir už sachariną. Jeigu šis atradimas bus pritaikintas praktikoj ir taps masiniai vartojamas, tai jis padarys didžiausią revoliuciją iki šiol buvusioj cukraus gamyboje ir vartojime.

AR GRENLANDIJA SUŠILS?

Didžiausia pasauly sala, gulinti amžinojo sniego ir šalčio šiaurėj yra Grenlandija. Jos gamta ir gyvunija skurdi, gyvena klajokliai eskimai tik tais pakraščiais, kurie vasaros metu pasiliuosuoja iš sniego ir pasirodo žolė bei šiokios tokios gėlės. Bet apie šią salą dabar imama kitaip kalbėti.

Ar arktikos klimatas pasidarys šiltesnis ir švelnesnis? Tokia tema neseniai padarė platų pranešimą Švedijos geografų draugijoje garsus švedų mokslininkas prof. H. W. Ahlmann. Mokslininkas patiekė daug įdomios medžiagos ir duomenų, kurie į pastatytąjį klausimą atsako teigiamai.

Prof. Ahlmann savo pranešime kalbėjo apie šią vasarą atliktą mokslinę ekspediciją šiaurės rytų Grenlandijon, kur Cleveridgo saloje buvo atlikti gletčerių tyrinėjimai. Panašius klimatinius tyrinėjimus mokslininkas darė ir anksčiau pačioje Atlanto vandenyno šiaurėje. Pranešimas, kurio klausėsi visa eilė žymių tos sryties mokslininkų, buvo pailiustruotas gražiomis spavuotomis nuotraukomis.

Jungtinės Valstybės turi daugiau, kaip penkis tūkstančius dangorėžių, o namų turinčių daugiau, kaip 20 aukštų yra per 15 tūkstančių. Dangorėžių daugiausia yra New Yorko ir Chicagos miestuose.

Jeigu jūrų vėžiukui kas nors išima akį ar ją kaip kitaip sugadina, tai tam tikru laiku jis moka užsiauginti kitą akį, kuri niekuo nesiskiria nuo pirmosios. Tai retas atsitikimas gamtoje.

ARO LIŽDAS

Meksikoje yra nepaprastai gražus Kuervanaka miestas Morelos provincijoj. Tai vienintelis senovės astekų užsilikęs miestas, kurį jie vadina "Cuauh Nahuak," kas lietuviškai reiškia aro lizdas. Jį užėmė 1521 m. žinomas ispanų užkariautojas Hernan Cortes, kurį Ispanijos karalius Karolis V padovanojo jam su 30 kitų astekų miestu. Kitų dauguma buvo išgriauti, bet Kuernavaka išliko sveikas iki mūsų dienų ir yra geriausis liūdininkas apie tų laikų aukštą astekų kultūrą.

ŠIKŠNOSPARNIAI IŠRADĖJAI

Du Harvardo universiteto profesoriai, Roberto Galambos ir Donald R. Griffin, šiomis dienomis pranešė Amerikos Mokslo Pažangos Asociacijai, kad aklo arba visiškoj tamsoj skraidymo išradėjais esą šikšnosparniai. Jau milioną metų jie nieko nematydami pradėję skraidyti, o žmogus tik šiandien bando juos pemėgdžioti.

Pasak minėtų profesorių šikšnosparnis skrisdamas iš savęs leidžia garso bangas paprastai žmogaus ausiai negirdimas ir mieruodamas jų atgarsius, kurie pasidaro garsui atsimušus į kokį nors daiktą, nustato to daikto tolį. Tuo būdu, vieton lėkti į jį, šiksnosparnis su juo apsilenkia arba nusisuka į šalį.

Harvardo mokslininkai darė bandymus su keliais šikšnosparniais. Visiems užrišo akis, bei kai kuriems užkimšo ausis ir snapus, taip juos apdoroję paleido skristi linkui vielinio tinklo. Tas šikšnosparnis, kuriam buvo užrištos akys, artindamasis prie tinklo be jokio vargo pasuko į šalį, bet tie, kurių buvo ne vien akys užrištos, o užkimštos ausys ir snapai, tiesiog galvomis atsimušė į tinklą.

Šikšnosparnių išduodamus kaip toli jie randasi nuo kokio nors daikto, minėti mokslininkai užrekordavo labai jautriu garso priėmėju, vartojamu lėktuvuose.

Šiandien žmonės garso bangas siunčia nuo laivų jūros dugnan ir pasiremiant jų atgarsiais nustato vandens gilumą.

ŽVEJOJA SU LIEŽUVIU

Labai įdomu žinoti, kaip kai kurie gamtos gyviai maitinasi. Pavyzdžiui žuvis vadinama kregždė turi kelis syk už save didesnį pilvą, kurį prigaudžius pilną už save mažesnių žuvų išbūna mėnesį soti.

Pelikonas savo vaikus maitina tokiu būdu. Tėvams išsižiojus, vaikas sukiša savo snapą ir kaklą į tėvo gurklį ir tokiu būdu pasiima maistą. Paprasti žalčiai turi tokią didelę gerklę, kad net 10 kartų už save storesnį gyvį praryja. Australijoj yra tik skruzdelėmis mintąs žvėrelis, kuris turi ilgą ir ploną liežuvį. Liežuvis visuomet leidžia limpančias seiles. Žvėrelis užmeta savo liežuvį ant skruzdelyno ir laukia kol jis visas neaplimpa skruzdėlėmis. Taip jis daro kol prisotina.

DULKĖS YRA DIDŽIAUSIAS ŽMOGAUS SVEIKATOS PRIEŠAS

Atmosferinės arba oro dulkės atsiranda ore dėl įvairių priežasčių. Dažnai jas sudaro uolenų nuotrupos, augalų ir gyvulių organizmo mažos dalelytės, vėjo pakeltos į aukštumą. Daug dulkių išmeta veikiantys ugniakalniai. Didelį nuošimtį dulkių sudaro bakterijos ir pelėsiai, o miestuose dulkes padaugina dūmai. Nemaža dulkių atneša iš erdvių į žemę meteoritai, krisdami ir sprogdami aukštesniuose oro sluoksniuose. Tam tikru Aitkeno aparatu apskaičiuojamas dulkių kiekis ore. Lietuvoje tokius matavimus taip pat buvo padarę ir surado, kad viename kubiniame centimetre oro atskirų dulkelių yra: miške — 5,400, kambaryje atvirais langais — 15,000, kambaryje uždarytais langais — 28,200, prasčiau įrengtose mokyklose, kuriose nėra vėdintuvų— 23,000 o Kauno miesto gatvėse — 53,000. O jei tiek dulkių yra viename centimetre, tai galima įsivaizduoti, kiek jų įkvepia žmogus, vaikščiodamas gatvėmis, arba mokinys, keletą valandų sėdėdamas mokykloje. O juk dulkės yra didžiausias žmogaus sveikatos priešas.

Dulkėse būna gyvų organizmų, jų tarpe yra daugiausia nekenksmingų. Daugumas tų gyvūnėlių žūsta nuo saulės spindulių veikimo , bet kai kurie, kaip tai džiovos ir juodligės, stabo lazdelės ir kai kurie pulinius sukelią kokai išlekia gyvi ore ilgesnį laiką ir gali sudaryti apkrėtimo ligoms šaltinius. Gatvių ore tos bacilos būna negyvų dulkių žymiai atskiestos, todėl čia jomis sunkiau apsikrėsti. Bet uždarose patalpose jų čia būna žymiai daugiau ir jos čia ilgiau išlieka gyvos. Tokių apkrečiamų organizmų uždarytose patalpose prisėja patys žmonės su smulkučiais seilių lašeliais, kurie tyška iš burnos kalbant. Todėl norint sumažinti susirgimų priežastis, reikia dažnai atidarinėti butų langus, duris ir gerai vėdinti patalpas, dažnai plauti grindis, valyti nuo dulkių baldus, patalinę, drabužius.

Miestuose su dulkėmis įvairiai kovojama: gatvės grindžiamos sunkiai ir sančiomis medžiagomis, laistomos vandeniu, o didmiesčiuose net dulkes sugeriančia alyva. Dirbtuvės ir fabrikai statomi toliau nuo miesto, žiū. tvarkos kiemuose ir t.t. Žinoma, kaimuose dulkių yra mažiau, negu miestuose. Laukuose ir miškuose jų yra visai mažai, tačiau sodybose, kiemuose jų yra labai daug ypač ten, kur kiemai laikomi nešvariai, kur purvas pranyksta savaime nuo karščio, kur pašaliais priteršia gyvuliai ir žmonės. O kaimų grįčiose, kuriose retai arba visai neatidaromi langai, retai dulkinamos patalinės ir drabužiai, dulkių yra labai daug ir pavojingų, galinčių sukelti ligas. Todėl būtina kovoti su tais sveikatos priešais ir šalinti jas. Kur mažiau nešvarumų, ten mažiau dulkių ir mažiau priežasčių apsikrėsti įvairiomis ligomis.

LEDYNŲ "KATASTROFA"

Prof. Ahlmann ekspedicijos metu konstatavęs, kad šiaurės rytų Grenlandijos gletčeriuose galima esą pastebėti ryškių klimato švelnėjimo žymių. Kaip kitose arktikos vietose, ypač Spicbergne, taip ir Grenlandijoj, žymiai padidėjęs amžinųjų ledynų - gletčerių tirpimas. Visi, ar bent didesnė gletčerių dalis šiaurės rytų Grenlandijoj per paskutinius dešimtmečius žymiai sumažėjo ir, pasak mokslininką, nebus perdėta pasakius, kad šiems gletčeriams gresia tikra "katastrofa."

Grenlandijos gyvunijai švelni praėjusių metų žiema buvusi labai pragaištinga, ypač mošusiniams raguočiams. Anot pranešėjo, tai esąs ne šių laikų, bet prieštvaninis gyvis, užsilikęs čia nuo ledų gadynės. Kitose vietose šie gyvuliai išnykę prieš daug tūkstančių metų. Prieš keletą metų šiaurės rytų Grenlandijoj mošusų, kiškių, ir kitų gyvių buvę labai daug. Praėjusių metų rudenį po lietaus užstojo šalčiai, nuo kurių susidarė storokas ledo sluogsnis. Iš po tos ledo plutos gyvuliai nepajėgę išsiraustį sau maisto ir dėl to daug jų nugaišo iš bado, o dalis persikėlė į kitas vietas.

Su ekspedicijos surinkta medžiaga tuo tarpu buvę tik paviršutiniškai susipažinta ir jos pradėtieji matavimai būsią užbaigti tik apie ateinančių metų rugpiūčio mėn. Tuos matavimus tęs toliau Claveringo saloje likę žiemoti ekspedicijos nariai. Prof. Ahlmann su savo ekspedicijos nariais susisiekia per radiją ir tuo būdu gauna vis naujų duomenų apie vykdomus tyrinėjimus.

KRATERIS

Ant Havajų salos vulkano Kelannea įdubimas arba krateris 9 mylių skersai. Tai didžiausias pasauly vulkano įdubimas.

AR ŽINOT

Galima būtų ištisas dienas nevalgius gyventi. Galima kurį laiką išgyventi ir nemiegojus. Bet niekas negali ir penkių minučių išgyventi be oro ir niekas negali būti sveikas be gryno oro. **Emersonas.**

Pietų Afrikos viename aerodrame tapo įtaisytas laikrodis, kurio valandas lakūnai mato iš didelės aukštumos. Jo valandų rodykliai turi 10 metrų ilgio kiekvienas, o sekundų rodyklis turi 4 metrus ilgio.

Gražiausis pasauly brilliantas yra vadinamas Regente 134 karatų. Jis buvo nupirktas už milijonus frankų karaliaus Liudviko XV. Kol jį nušlifavo praėjo du metai laiko. Dabar šis briliantas yra valdžios nuosavybė.

Gilioje senovėje neturtingiems buvo uždrausta barzdas nešioti. Barzda buvo laikoma grožio, garbės ir narsumo ženklu. Todėl barzdą galėjo nešioti tik dideli ponai ir karo vadai.

Ar žinot, kad mažas žvėrelis vadinamas kamelon moka pakeisti savo plaukų spalvą. Kuomet jis įlipa į medį, savo plaukus padaro žalios spalvos, o kuomet ant žemės, tai pilkos spalvos.

Prancūzija turi 8 druskos kasyklas, iš kuriu iškasa 1,400 tonų druskos į metus. 35,000 tonų druskos Prancūzija gauna iš jūros.

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

DIDŽIULIS VIENYBĖS
PIKNIKAS
RUGPJŪČIO | 24 | AUGUST.
SEKMADIENĮ, | | 1941 M.
MIKELAIČIO PARKE
PHILADELPHIJOJ, PA.
Kalbės Vienybės redaktorius
JUOZAS TYSLIAVA
Ir pėliausiai atvykęs svečias iš Lietuvos.
Dalyvaus žymus lietuvis magikas
JUOZAS RAČIŪNAS
Bus daug svečių iš New Yorko, Baltimorės ir kitų apylinkių.
ŠOKIAMS GROS PUIKUS ORKESTRAS
VISI Į VIENYBĖS PIKNIKĄ!
Vienybės pikniko organizatoriai

COSMOPOLITAN TOURIST CO., Inc.
34-05 45th St., Long Island City, N. Y.

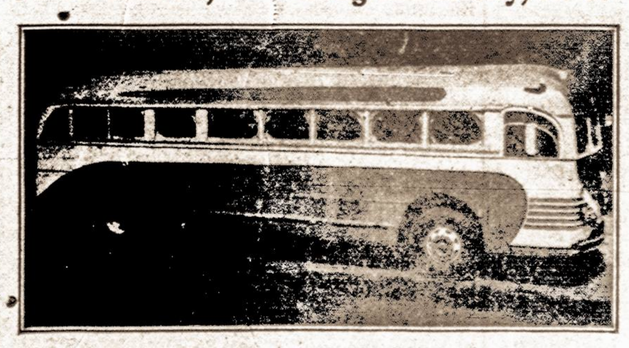

Jau laikas užsisakyti busai vasariniams išvažiavimams arba piknikams

Mūsų patarnavimas yra gerai žinomas visoms lietuvių organizacijoms, rengiančioms vasaros sezono išvažiavimus. Nežiūrint kur reikėtų važiuoti – arti, ar toli – tik paskambinkite, o mes jums suteiksime sąžiningą ir saugų patarnavimą. Telefonuokite:

RAvenwood 8–3330.

KASTAS DIDŽIONAS

Kitaip

ANT KAMPO

Ant kampo vyrai šildosi
prieš saulę,
Ir cigaretus rūko;
Jie kojom apverčia pasaulį,
Nors tuščios visos jų
makaulės...

Ant kampo policistas
dėžę suka,
Vos išlaikydamas dėdę
girtutuką.
Tuoj atvažiuos čionai
vežimas —
Ir vieno baigtas jau
gėrimas.

Ant kampo mergina
atėjus laukia,
Ją pasitiks čionai vaikinas.
Jie grįš atgal jau įsitraukę,
O gal priglaus kur juos
kaimynas.

Ant kampo bomas
paslaptingai
Tyko apiplėšt pilietį gerą;
Apiplėšimai gan skaitlingai
Ant kampo šiandien
pasidaro.

Ant kampo vakarą ir rytą
Berniokai stumdosi kvailoti,
Ant kampo matos parašyta:
"Uždrausta čionai vėpsoti!"

Bet kas čia paisys
uždraudimo,
Čia teritorija laisvoji —
Jei kas netur užsiėmimo,
Ant kampo tas vėpsoja.

ATLIKTAS KRIUKIS

MEILĖ BEGALINĖ

Myli, myli Jonas žmoną,
O žmona jo myli Joną.

Meilė — palaima auksinė,
Mūsų laimė begalinė.

Vienas myli pasitarti,
Kitas myli pasibarti;

Trečias myli patarnauti,
Mes gi mylim pajuokauti.

Mylim bulves ir smetoną,
Ir ruginę gerą duoną;

Mergos myli saldumynus,
Rūtas, rožes ir jurginus.

Išmintingi myli dorą,
O išalkę — kumpį storą.

Paikas myli pasigirti,
Švarūs myli eit į pirtį.

Tiek šios meilės mūsų sviete,
Negali nei suminėti;

Be to meilė man geriausia,
Kas senos skolos neklausia.

A. K.

"Gal grįšiu, gal ne..."

— Džiaugiuosi, kad dabar Laisvė man nerūpės, — pasakė Jurgis Kuraitis, išvažiuodamas atostogauti į Conn. ir Mass. valstijas.

— Ar grįšti atgal, George?

— Nežinau. Gal grįšiu, gal ne.

Kaip girdėti, keletas kitų laisviečių taip pat nebepaiso ten už mažą algą dirbti.

KĄ JIS DABAR MATO

●

Rusų armija tvirtai laikosi ir nacių puolimus atmuša su dideliais priešui nuostoliais: vieton Maskvos, atidavė jiems Smolenską ir 850,000 belaisvių su visokiais kariniais pabūklais.

●

Rusai vėl laimi. Neatiduoda Leningrado. Jeigu atiduos Leningradą, tai neduos Maskvos. Jeigu atiduos Maskvą, tai pasitrauks į Uralų kalnus. Iš Uralų — į Alaską, bet naciai vis vien bus sutriuškinti. Deja, juos sutriuškins jungtinė Amerikos ir Anglijos galybė, bet ne rusų armija.

●

Viola Balvočius Nemeikšio užeigoje šypsosi ir meiliai šnekasi su Meiliūnu. Su Meiliūnu kitaip negalima kalbėtis, kaip tik meiliai.

Sako, savo senąją užeigą perleido kitiems, o pati ateisianti į Nemeikšio įstaigą. Kam dar ateis, kad dabar jau atėjo. Good luck!

●

Štai eina Juozapas Zeidat, paltį kiaulės lašinių nešinas. Bet šie lašiniai nėra paprastos rūšies. Tai specialiai sutaisytas ir įskonintas "špekas", kokio niekur kitur negausite. Jis "importuoja" iš tam tikros nežinomos vietos, kad savo kostumeriams suteikus tik geriausios rūšies užkandį.

●

Magikas Juozas Račiūnas įstojo į Vienybės personalą. Jis rašinėja šiame skyriuje ir padeda spaustuvėje dirbti. Iš jo gali būti geras drukorius. Beje, Vienybės piknike Philadelphijoj, rugp. 24, gausite progą pamatyti, kaip magikas Račiūnas moka visokius stebuklus padaryti. Vienybei jis specialiai dar geriau pasirodys.

●

Jurgiui Kraulaičiui, labai gero būdo ir geros širdies žemaičiui, jau nusibodo būti be darbo. Jis metus laiko vakacij ųir 2000 dolerių praleidęs, jau pradėjo dirbti. Bet koks ten jo darbas! Tik 24 šeimų namus prižiūrėti ir poniškai gyventi. Nepavarg, broli, Jurgi, nes alus yra daug skanesnis už karčiuosius daktaro išrašytus vaistus.

●

Nuo Christian Science mirė žmogus, kuris netikėjo į ligą, nei į gydytojus. Anot velionio, žmogus niekad neserga, tik mano, kad serga. Dabar jis turbūt mano, kad jau miręs, nes jau palaidotas.

●

Kinijoj žmogaus gyvybė, o lietuviškose spaustuvėse darbo valandos — neturi reikšmės, — sako Juozas Petrika.

BEHIND THE SCENES

By Jos. Rachunas

Prof. X, Exponent of Dextrous Prestidigitation, Thaumaturgy, Legerdemain, Etcetera.

RAJAH! RAJAH!!!

Several weeks ago walking down Union Square I chanced to observe a rajah at work, who was using the sidewalks as his demonstration grounds. Outwardly, this fellow had all the earmarks of a seer or fortune teller. His fuzzy black goatee and moustache on his young face produced the effect of a genuine fakerino. The rajah, as yet, hadn't started to work when I spotted him. He was preparing his paraphernalia in readiness to sell his stuff to the gullible dupes. Every now and then, this seer would quickly glance from side to side, to see if any cops were in view, as, of course, it is unlawful to block the sidewalks without a permit. The boy evidently was quite satiesfied that there were no brass buttons in sight. He produced a tripod, a little table top, a framed newspaper article, an old looking tube, pads of paper and a soiled red cloth. This matter was his stock-in-trade. The rajah picked up the red cloth and wrapped it around his head to form a kind of turban. The cloth around his pate, from an ordinary angle, gave the appearance of a man from the far of country of Hindustan, but, from the extraordinary angle, it resembled some one who just got off the boat.

The rajah looked again to see if the road was clear. It was. The crowds were passing. He needed a tip or crowd to work on. The rajah started to work his points. "Here yar, Rajah, Rajah. Let the Rajah tell your past, present and future. I am a spiritualist, fortune teller and occulist. Come in a little closer and I will show you." A crowd formed and started to edge in closer. The seer flashed the framed article and continued. "Here is my picture which was printed in Daily Blah two weeks ago when I first predicted a major catastrophe that took place in the Belgium Congo. Come in a little closer. Rajah, Rajah. See what the rajah has to tell you. All you have to do is to write your name on this blank sheet of paper and I will place it in this tube which with the aid of unseen forces will be imprinted with mystic writings telling you you all abount yourself. Money, business, speculation, family affairs, domestic problems, love, travel, etc..."

As for example the rajah took the first sheet of paper and wrote some phoney name on it an inserted it in the tube. With the paper intact he followed up with mysterious passes and salaams. These moves presumably were to bring on the writings. He opened the tube and took out the paper. And, behold!!!! the unbelievable happened. The blank paper was now full of important predictions.

(Next week learn the mysterious secret of the writings.)

PARDUODAMA puikiai įrengta grosernė mėsinyčia ir namas. 20 metų gerai išdirbtas biznis Philadelphijoje. Dėl adreso ir kitų informacijų kreipkitės ar rašykite į Vienybę, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. (36)

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
KVIEČIAME
642 Stanley Street, New Britain, Conn.
Tel.: 6872

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

Jonas Sutkaitis,
LAIKRODININKAS, sako:
Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.
KULTŪRINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO
JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Vienybės atstovas
SCRANTON, PA.
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis.
Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės vyno ir alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną
Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius, Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ
981 Broadway Brooklyn, N. Y.

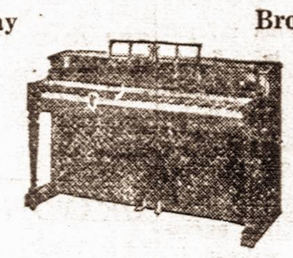

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.
Tel.: JEfferson 3-6993

ANTANAS DAUKANTAS
Tony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793
RESTAURANAS IR BARAS
Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms
★
GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA
TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills, Brooklyn, N. Y.

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, Chroniškos VOTYS. Pilvo ir žarnų netvarka, pūslės ir inkstų suirimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniškais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite šiandien ir patikrinkite savo sveikatą.

MEDIKALĖ EGZAMINACIJA $2.00
DR L. ZINS
(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)
110 EAST 16 St., NEW YORK
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

TARZANAS IR TARZELE

Edgar Rice Burroughs

125. — Laukiniai kareiviai dar vis abejojo. Norėdamas juos įtikinti, kad Tarzanas yra suimtas, Haukuo kareivius nusivedė pas žiauriuosius plėšikus ir parodė jiems Tarzaną nelaisvėje.

Kareiviai buvo nepaprastai nustebinti. Jiems atrodė, kad Haukuo ir plėšikai buvo nepaprastai galingi, jeigu jiems pasisekė suimt Tarzaną, nenugalimą džiunglių karalių.

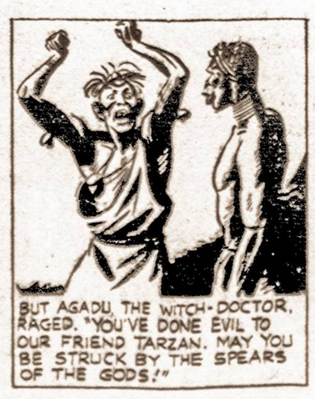

Bet Agadu, burtų gydytojas, visiems netikėtai šoko ant Haukuo. "Tu padarei blogo mūsų draugui Tarzanui. Kad tave nutrenktų dievai!" Agadu piktai kalbėjo.

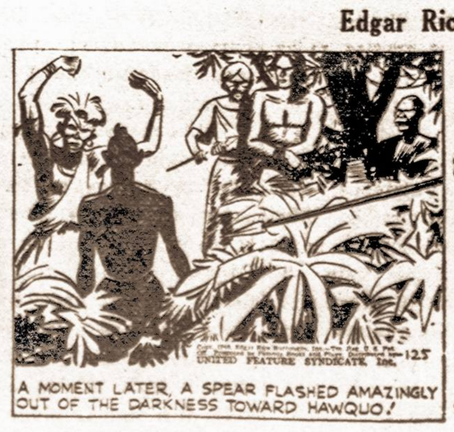

Atrodė, kad dievai tikrai išklausė Agados žodžių. Momentaliai iš tamsios girios pasirodė ietis, paleistas tiesiog ant Haukuos.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje

PASKUTINĖS STALINO BANDITŲ DIENOS LIETUVOS PADANGĖJE

(LAIŠKAS IŠ LIETUVOS)

Bolševikai nekentė lietuvių kalbos. — Mokesčiais uždarydavo bažnyčias. — Stachanoviškai šaudė žmones. — Kareiviai žagydavo merginas. — Daug sifilitikų. — Prieš galą. — Grikiai kviečių žemėje.

Šiomis dienomis vienas Vienybės skaitytojas gavo laišką iš Lietuvos. Laiškas rašytas prieš pat vokiečių rusų karą. Jo autorius gana vaizdingai aprašo bolševikišką "rojų" Lietuvoje. Jis sako:

Sovietai ne tik neįkurdinėja lietuviškų mokyklų, bet net nekenčia ir lietuvių kalbos!" Netikėkit, kad pas mus pinigų kas daug turėtų, nors jie ir pigūs, bet nėr kur jų gaut, o ir gavus, nėra jų užtektinai, kad galima kas stambesnio būtų nusipirkti, kaip tai arklys, pakinkai ar troba. Kilogramą sviesto pardavus, užtektų pašto ženkliukų laiškams į Ameriką visiems metams. Ženkliukai, tai pigūs. Gal kur vieną kitą bažnyčią ir uždarė, bet nereikia džiaugtis, kad jos atidarytos. Sovietai uždėjo didelius mokesčius bažnyčioms, kurių net visa parapija nepajėgia užmokėt. Neužmokėsim — uždarys bažnyčia. Tai tokiu būdu jie priverčia bažnyčias pačioms užsidaryti.

Kaip klausėt apie Sovietų kareivius, jų ginklus ir drabužius, tai tiek pasakysiu. Apie ginklus nedaug ką suprantam, matom, kad iš geležies, o kokia jų vertė ir kokybė, nežinom, bet drabužiai, tai, geriau sakant, viendieniai, reti kaip rėtis, ilgi ploščiai iki žemės ir nerūbėti. Suprask, koks yra nerūbėtas drabužis; šautuvai su diržais, netiesa, kad su virvutėmis parišti, kaip klausei. Skūra, matyt, tiek jiems brangi, kad kareivių batų padai pilni vinių, o kai kurių, tai blekėms pamušti. Žiemą gerai ledu būtų slidinėtis su tokiais batais, ir dar su patkavoms pakaustyti, kaip drigantai, tyčioms vieną porą pasvėrėm, tai 4 ir pusė klg. svėrė.

Kareiviai — pusė azijatų, kažkokie geltoni. Kareivis yra sykiu ir teisėjas, nušaus ar nudurs tave, kaip šunį ir, negyvas būdamas, būsi kaltu. Ant teismo jie nestato, jeigu taip jaučias. Nuteisia už akių, teisia ir negyvus. Kuomet nuteisia sušaudyt, tai kareivis atsako, kad dar vakar sušaudė kaltinamąjį. Jam dar pasako bravo! Vadinasi stachanoviškai atlieka darbą dar pirm numatyto laiko. Nors teisingumo taisyklės sako, kad kaltinamasis turi asmeniškai būt teisme ir girdėt nuosprendį iš teisėjų, bet jie bijos, kad kartais nepasiteisintų kaltinamasis, nužudo pirm laiko, kad tą pateisinti, sako, karo stovis— nėr kaip gaišuot. Advokatai yra, bet kad ir jie bijo teisingą žodį ištart. O kareiviai pikti, kaip žvėrys, lenda prie mūsų mergaičių bei moterų, jokios sarmatos neturi, nei žmoniškos moralės. Daug kas laukia garnio atvykstant, nes jau bus metai, kai jie susipažino su mumis. Jeigu jiems patinka, tai paleidžia, o jeigu užpyks koks turkmenas ar armėnas, tai jie laiko merginą, kad ir mėnesį, o paskui paleidžia ar nužudo. Kareiviai nešvarūs, sifilitikų daug. Kaimyno J. klojime jie įtaisė ligoninę, bet vienos maža, tai dar dvi, priedo, padarė ligonines.

Kurie kareiviai yra iš padorių namų ir padorių tėvų, visai kiti žmonės atrodo, jie irgi bėdavoja, kad jiems negerai, jie sako, kad jie gyvenimą suprantą ir nenori skriausti žmonių, tai sako ko misarai juos irgi sekioja ir įtarinėja, kad būk simpatizuoja jie žmonėms, o tuomet prie pirmos progos, bauda, sunki bauda. O kiek jie nežų atvežė, ir dar tų didžiųjų, arklinių nežų. Jau turbūt jie galą jaučia, kad taip gyvenimo nepaiso, rabavoja, lupa, žudo ir naikina, kas tik jiems ant ūpo.

Valdžia pinigų neima, bet pageidauja vis produktais atsilygint, komisarai paskirsto kas kur sėti ir sodyt, tikrai be duonos mus jie paliks. Jie paliepė Klimui sėti du hektarus grikių kvietinėj žemėj. Pamanyk sau sveikas, koks derlius bus, jeigu juodžemy pasėsi grikius!

Žydai visur ponavoja, žydas ir komisaras, ir advokatas, ir gydytojas, teisėjas ir viskas, jau ateina turbūt pabaiga svieto, kad žydai ant žydų siunta. Mes vieną vagystę sužinojom, kurią komisaras papildė, tai trauks jį teisman. Iš mūsų valsčiaus surinko daug grūdų ir sakė bus valdžiai, o tuos grūdus paskui pardavinėjo ir pinigus į kišenių pasidėjo. Viso miestelio žydukai siekia būt komisarais, jie suorganizavo ten kokius komsomolcus, tai laksto, kaip pasiutę, su ginklais ir šaudo kur papuola. Krisiui liepė rankoje laikyt kryžiuką, o už varsnų tolumo būdamas šovė į kryžiuką, tai Krisiui du pirštu nunešė kulka.

Mes matome, kad tos lygybės nėra Sovietuose, kurią Leninas skelbė. Sovietai skelbia, kad pas juos žodžio, spaudos ir t.t. laisvė. Netikėkit tam! Čia laisvė yra tik tam, kas jų dūdon pučia. Kad ir vidunakčiais užsikėlęs iš lovos išeik ar į girią, ar kur nori kad ir po komisaro langu ir rėk "lai gyvuoja Stalinas," tau nieks nieko nesakys už tai, bet tik spėk pagalvot, kad tau jų tvarka nepatinka, tai jie tau parodys laisvę! Ir jeigu greit permainų nebus kokių, tai nežinia kas bus toliau.

Kad ir pats velnias valdytų, sunkiau nebebus, kad velyk jų būtumėm nepažinę. Dar tokių samurajų ne tik nema tėm, bet net ir negirdėjom, kad tokių pasauly yra. Mes žinom, kad jus Amerikoj daug kas klaidina, bet neklausykit jų, būkit lietuviai, šitaip vistiek ilgai nebus ir kada pagalbos reiks mums, neatsisakykit, nes ji bus labai reikalinga mums.

Siunčiu laišką, bet nežinau ar jis pasieks, o jeigu jie jį ir cenzūruos, tai matysit patys kokie jų darbeliai ir kaip mes juos mylime. Kada gausi šį laišką, parodyk kas tie sovietai do žmonės. Rašyk mums ir mes tau taipgi."

MIRUSIEJI

SIMONAS DIRSIUS, 52 m., 119-14 223rd St., St. Albans, L. I. Palaidotas rugpjūčio 4 d., į Šv. Jono kapines.

MOTIEJUS SKALANDAITIS, 53-35 73rd St., Maspethe. Velionis kilęs iš Jonaičių kaimo, Alvito parapijos. Maspethe gyveno nuo 1926 metų ir buvo 43 metus siuvėjas.

Liko žmona Jadvyga, sūnus Vincentas, brolis kunigas ir kiti. Palaidotas rugp. 5 d. į šv. Jono kapines. Laidotuves prižiūrėjo V. Valantiejienė.

PAULINA ŠLIKAITĖ NARUTAVIČIENĖ, 28 m. amžiaus, 1339 E. 4th St. Brooklyne. Mirė liepos 31 d. Palaidota rugpjūčio 2 d. Šv. Jono kapuose. Liko vyras Albinas, motina Antanina, brolis Mindaugas, patėvis Kazys Jankus, sesuo Aldona ir brolis Algimantas. Laidojo Aromiskis.

ALENA RAČKAUSKIENĖ, 45 m., 1453 Prospect Pl. B'klyne. Liko du sūnūs, Juozas ir Edvardas ir duktė Elena. Palaidotas rugp. 5 d. į Alyvų kalno kapines. Laidojo Radzevičius.

Liepos 19 d. Vincas ir Marytė Judiškiai, 28 Garfield St., Yonkers, N. Y. minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 m. sukaktį.

Muzikams žinotina

Muzikai, menininkai, chorai ir t.t. kurie mėgsta dalyvauti lietuviškose radijo programose prašomi kreiptis į Adomą Jezavitą, lietuvių radijo draugijos programos muzikos vedėją.

NAUJAI ATIDARYTAS

LIETUVIŠKAS MONOPOLIS

SUMNER HART LIQUOR STORE

VISŲ RŪŠIŲ IMPORTUOTI IR VIETINIAI GĖRIMAI

BRENDĖ
RUM
RUGINĖ WHISKEY
SCOTCH WHISKEY
ĮVAIRIAUSI VYNAI

SAVININKAI KULBOKAI

132 A. SUMNER AVE. BROOKLYN, N. Y.

3 blokai nuo Myrtle Ave. Line
Sumner Ave. Stotis
Sumner Ave. gatvekaris

Tel. EV. 7-7047
LIC. L. 1030

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

JUOZAS BALINSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nelaimės valandą mano laidojimo įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina.
3336 Thompson Street Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 8881

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand Street
LĖDAI, SODĖ, CIGARAI, CIGARETĖS,
SALDAINIAI IR VAIKŲ ŽAISLAI
Foto reikmenys, išaiškinamos nuotraukos
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand St. Brooklyn, N Y.

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN,, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORP CHAIR
409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Neche
PUIKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvžiavimus ir bankietus.
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

VIENYBĖ

1941 m. rugpjūčio 8 d.

PIRMAS SPAUDOS PIKNIKAS BRONXE

Bronxo visuomenei, o ypač vienybiečiams širdingai pritariant, rugsėjo 6 d. Vienybė Bronxe ruošia pikniką. Piknikas įvyks bronxiečiams įprastoje vietoje Hoffmann's Casino and Park, 118 Havemeyer Ave., Unionport, N. Y.

Tai bus pirmasis spaudos piknikas Bronxe. Savo įvairumu ir linksma nuotaika bus staigmena visiems, kurie į tą pikniką atsilankys. Nors iki pikniko dienos dar visas mėnuo, tačiau piknikui pradėta smarkiai ruoštis. Nekalbant apie puikų orkestrą, piknike bus ir kitų įvairumų, kurie neduos nei vienam liūdėti.

Bronxiečiai į šį pikniką kviečia viso New Yorko ir New Jersey gyvenančius draugus.

PAGERBTA MORTA STANKEVIČIŪTĖ

Sabina Stankevičiūtė, 761 E. 152 St., Bronx, suruošė vardadienį savo mamytei Mortai Stankevičienei. Pagerbimo puotoje dalyvavo trys Sabinos tetos, Buoriai, Stankevičiai ir daug kitų bronksiečių. Nuotaika buvo širdinga ir linksma. Ypač visus gražiai nuteikė Sabinos suorganizuotas choras, padainavęs keletą dainų. Varduvininkė Morta Stankevičienė gavo daug gražių dovanų, daug žydinčių gėlių ir širdingų linkėjimų. Paaiškėjo, kad Stankevičiūtė yra gera šokikė ir muzikė pijanistė, ji ruošiasi pasirodyti viešai ir norėtų tai padaryti per bet kurį Vienybės parengimą.

Šimėno dirbtuvė naujoje vietoje

Žinomas siuvėjų kontraktorius vienybietis J. Šimėnas savo dirbtuvę perkėlė į Long Island City. Pirmiau jo dirbtuvė buvo Brooklyne. Naujoje vietoje, kaip teko patirti, Šimėno dirbtuvė yra labai gražiai ir patogiai įrengta.

Advokatas Dragūnas lankėsi Washingtone

Adv. William J. Drake-Dragūnas pereitą savaitę lankėsi Washingtone. Su juo į Washingtoną važiavo ir filmininkas Kazys Motuza. Jie keliavo automobiliu. Advokatas Dragūnas sostinėje lankėsi reikalais laivų statybos bendrovės, kurios jis yra advokatu. Kartu tvarkė kelių lietuvių bylas, esančias Washingtone.

K. J. MILIUS PASVEIKO

1939 metais sunkiai susižeidęs automobilių pardavėjas Kris. J. Millius pasveiko ir vėl grįžo prie savo Nash automobilių biznio. Kris. J. Millius anaits metais susižeidė važiuodamas atostogų. Jo automobilis tada buvo sudaužytas ir jis pats sunkiai sužeistas porą metų gydėsi ligoninėje ir namie.

DAUKANTO ŠEIMA ATOSTOGAUJA

Antanas Daukantas, žinomas Brooklyno biznierius, su žmona ir vaikais viešėjo Menderių vasarvietėje, White Sulphur Springs, N. Y. Antanas Daukantas, nuvežęs savo šeimą pas Menderius, grįžo atgal prie darbo.

Grįžęs iš Menderių Daukantas pasakoja, kad ir kelių dienų atostogos teikia daug sveikatos. Menderienė, kaip ir visada, nuoširdžiai rūpinasi svečiais, kurių čia niekad netrūksta, tačiau vietos pas Menderius vis užtenka. Menderių farma šaltinių srityje, tad vanduo čia ne tik gardus, bet ir sveikas. Pas Menderius tarp kitų ,atostogauja gerai brooklyniečiams pažįstami — Bull ir žmona, Markutėnienė su dukrele Louise ir drauge Lorraine, Jankus su žmona ir sūnus Mindy, Barkus, Zuzana Vaitelis ir k.

— —

JAU LAIKAS REGISTRUOTIS

Rugpiūčio 24 d. Philadelphijoje, Mikelaičio park, įvyksta Vienybės piknikas. Į šią metinę Vienybės pramogą Philadlphijoje, kaip paprastai, vyksta ir brooklyniečiai. Todėl laikas registruotis tiems, kurie nori busais važiuoti į Vienybės pikniką Philadelphijoje. Registruoits galima šiose vietose: Vienybėje, pas A. Vikriką, 123-124 Grand St., ir pas A. Povilanską, 158 Garnd St.

Juozo Garšvos šeima vasaroja

Juozo Garšvos žmona Kazimiera, duktė Aneta ir sūnus Juozas Garšva išvyko atostogų į vasarnamį Speculator, N. Y. Jie atostogaus keletą savaičių.

Rugpjūčio 16 d., 8 val. vakare, Amerikos lietuvių demokratų klube bus alutis. Į šį alutį susirinks visi klubo nariai, tačiau kviečiami ir visi narių draugai, bei pažystami.

K. F. PAULAUSKAS, advokatas, demokratų partijos kandiadtas į New Jersey valstybės seimelį. Rinkimia bus šių metų lapkričio 2 d.

IR JAUNIMAS ATOSTOGAUJA

Radijo vedėjo sūnus Juozas Ginkus, jaunasis Juozukas, pereitą ketvirtadienį išvyko atostogų pas lietuvius Thomas'us į Hillside Farm, Milanville, Pa.

Kap. Labanauskas New Yorke

Buvęs Lietuvos karo laivo kapitonas Povilas Labanauskas, važinėjęs Baltimorėje, Detroite, Chicagoje ir kitose vietose, grįžo į New Yorką. Numatoma, kad kap. Povilas Labanauskas vadovaus lietuviškam laivui.

PUOTOS

Liepos 23 d. Magdalena Ruth Jurkevičiutė, 20 Stagg St. minėjo gimtadienį. Puotą suruošė jos krikštų motina Verna Rogienė.

Liepos 24 d. buvo Nellie Žukaitės pagerbimo puota. Mat, ji išteka už Petro Šarkos, 459 Grand St.

Liepos 26 d. Ona Alonytė minėjo vardadienį. Ta pačia proga, buvo pasveikinta ir Ona Gudekytė. Jos brolio žmona Stefanija Meltakienė ją apdovanojo.

Liepos 26 d. Ona Bieliauskienė, 407 Rodney St., minėjo gimtadienį. Ta proga, jos dukrelė Adelė ir žentas Juozas Petrausaks, 96 Jackson St., ją apdovanojo.

Liepos 30 d. Alice Šovelskienė minėjo gimtadienį. Ta proga, jos močiutė N. Vitkauskienė, 376 So. 4th St., ją apdovanojo.

Grįžo iš Chicagos

Šiomis dienomis grįžo iš Chicagos Ona Valaitienė, žinoma visuomenininkė, Moterų Vienybės sekretorė.

Taip pat grįžo muzikas Pr. Dulkė, dalyvavęs vargonininkų suvažiavime Chicagoje. Jis grįžo su nauju automobiliu.

PAGERBĖ GRAŽUOLĘ

Rugpiūčio 3 d. sekmadienį p-lei Elenai Podžiutei, gyvenančiai 342 Elderts Lane, Brooklyne buvo surengta gražiai siurprizo puota, jos gimtadienio proga. Puota surengta tėvelio Charles Podžiaus vasarnamy, Centerreach, L. I. Ją rengti daugiausiai dirbo tėvelis, jo žmona Tessie ir Tony bei Stella Mikaliūnai, 392 Linden St., Brooklyne.

Dalyvavo per 40 svečių. Jie p-lei Elenai Podžiutei sudovanojo labai gražių dovanų, o taip pat palinkėjo visokiausių laimių. Ir buvo ko palinkėti. P-lė Elena Podžiutė, juk prieš 3 metus buvo Vienybės grožio karalaitės kontesto dalyvė. Tokiai merginai yra daug ko malonu palinkėti.

Dabar Elena Podžiutė visiems už taip malonų siurprizą, labai nuoširdžiai dėkoja. Dėkoja už gausias dovanas dėkoja visiems puotoje dalyvavusiems ir už sveikinimus.

Dr. J. F. Borisas lankėsi New Yorke

Bostonietis dr. J. F. Borisas lankėsi New Yorke, ta proga aplankė Vienybės redakciją. Dr. J. F. Borisas jau kuris laikas dirba federalės valdžios mediciniškoje komisijoje, kuri tyrinėja akių higieną. Šiam darbui dr. J. F. Borisas pašvenčia daug laiko. Moksliniai tyrinėjimai, pasak dr. Boriso daro didelę pažangą ir akių gydymas žengia į didesnius laimėjimus. Manoma, kad netolimoje ateityje akių silpnumas bus išgydomas maistu ir silpnažiūriams nereikės nešioti akinių.

Grįžo iš atostogų

Ona Jakštienė, gerai žinoma Brooklyno lietuvių veikėja, šiomis dienomis grįžo iš atostogų. Rudenį, pailsėjus, Jakštienė vėl mano įsitraukti į aktingą visuomeninį darbą.

Narvydo sveikata eina geryn

Pranešama, kad gerai žinomo visuomenininko Prano Narvydo sveikata einanti geryn. Draugai linki jam greičiau pasveikti ir vėl įsitraukti į visuomeninį darbą.

Ginkaus radijas

Vakarinės lietuvių radijo programos, Juozo Ginkaus vadovaujamos, yra leidžiamos iš WNCW (1600 kc.) pirmadieniais — 8:30 v. v., ketvirtadieniais — 7 v. v. ir šeštadieniais — 6.30 v. v.

TARPMŪS KALBANT

R. Židžiūnas

MŪSŲ DIDYSIS RAŠYTOJAS

Jau virš pusė metų, kai man tenka darbuotis Vienybės spaustuvėje ir turėti pažintį su brooklyniečiais.

Daug ką patyriau čionai, daug ką galima pasakyti apie Vienybę ir Brooklyno lietuvius. Todėl šiame skyriuje tilps mano įspūdžiai ir pastabos iš vietinio gyvenimo.

Vyriausias Vienybės redaktorius, Juozas Tysliava šiuo metu yra išvykęs į Conn. valstybę mūsų laikraščio Vienybės ir mūsų žurnalo Lietuvos reikalais.

Juozas Tysliava lietuviškam pasauliui aplamai ir literatūros srityje ypatingai, yra gerai žinomas. Bet apie jį galima būtų parašyti tomus įdomiausių dalykų, apie kuriuos mažai kas žino. Reikia su juo sykiu dirbti, sykiu pagyventi kurį laiką, kad pajėgtumėm permatyti ir patirti šio plunksnos ir rašto genijaus gabumus, darbštumą, ideališkumą, nuoširdumą ir paprasto žmogaus paprastumą.

Kai kas mano, kad jis yra išdidus. Ne. Jis nėra išdidus. Jis mielai būna draugas paprasčiausio žmogelio. Jis myli žmogų, nes jis yra humanistas.

Jis supranta žmogų su visais jo gerumais ir blogumais. Jis atleidžia nusikaltėliui, nes supranta žmogaus silpnybes ir aplinkybių kontroliuojančią galią.

Su juo yra lengva sugyventi ir malonu yra dirbti.

Jis niekad niekam nebosauja. Kai jis kalba, tai džiaugsmas ima jo klausytis, nes jis yra auksaburnis kalbėtojas. Jo žodžiai — žaibai ir perkūnai ten kur reikia to. Ir antraip, jo žodžiai yra aromatiškas kodylas ir inspiracija ten — kur tatai reikalinga.

Kas skaito jo DABAR. gali matyti, kad jo rašte negalima nieko nei pridėti, nei atimti.

Taip ir jo būde, darbe ir gyvenime negalima nieko nei pridėti, nei atimti.

Nenuostabu, kad Tysliava įsigijo tūkstančius draugų šioje šalyje. Nenuostabu, kad draugai jį gerbia ir myli.

Nenuostabu, kad jo idėjos priešai niekina jį. Niekina todėl, kad jo bijosi ir jam neprilygsta jokiu atžvilgiu.

Tokia tai yra mano nuoširdi, teisinga nuomonė apie Didįjį mūsų rašytoją ir oratorių Tysliavą.

NAUJI SKAITYTOJAI

—Užsirašyk Vienybę, Mrs. Norvaišiene, — pakalbinau anądien taverno savininkę iš 371 Union Ave., gerą montelietę lietuvę.

— AH right — ji maloniai atsakė ir liepė Vienybę siuntinėti jos biznio įstaigai.

— Ačiū — atsakiau ir Vienybę jau siunčiame.

Nėra sunku užrašyti žmonėms laikraštį, ypač nėra sunku užrašyti tokį gerą savaitraštį kaip Vienybė.

Vienybiečiai yra biskį apsileidę, kad savo laikraščio platinimu čia ir kitur mažai tesirūpina. O reikėtų visiems tuomi pasirūpinti. Kiekvienas Vienybės draugas gal gauti po vieną naują skaitytoją. Gaukit po vieną naują skaitytoją ir suteikit man progą čionai plačiai atsiliepti kitą sykį. Kas pirmutinis?

SVEČIAI APIE GINKAUS RADIJĄ

Savaitės pabaigoje lankėsi būrys bostoniečių, tarp kurių buvo dr. Barisas, taverninkas Jonas Kirmelevičius, maistininkas Stasys Čižas (Chase) ir pardavėjas Bensonas. Teko su kai kuriais jų klausytis Ginkaus radijo programos, kurią svečiai labai pagyrė. Man pačiam irgi patiko Ginkaus radijo programa savo oficiališku lietuviškumu, aiškia kalba, atydžiai pritaikintais muzikos veikalais ir originališkai gyvai sutvarkytais skelbimais. Bostoniečiai pageidauja, kad ir pas juos taip būtų tvarkomi radijo programos.

SPEACHES ŪKYJE

Greenporte, L. I., randasi ideališka atostogoms vieta — moderniška ūkis, prie jūros. Jos savininke yra Mrs. A. Speaches. Pastaruoju laiku ten atostogavo Šimėnienė su dukterimis ir Šernienė, su dukterimis, iš Newarko.

Svečiams ypač patinka čionai vasaroti todėl, kad galima atviroj jūroj pasimaudyti, — sako Susivinijimo salės savininkas, inž. Buivydas.

TARPE ŽURKIŲ IR VABALŲ

Tame sklepe, kur lemta žiurkėms veistis, ir kur pelėsiai ir švankus oras darbininkam plaučius ėda, kažin kokie viešpačiai įrengė Vienybės spaustuvę. Nei lango, nei durų, nei saulės šviesos, nei tyro oro Vienybės spaustuvėje nėra. Amžinas kalėjimas tarpe žiurkių, vabalų. O viršuje dvi didelės tuščios svetainės! Ten ir tyro oro daug ir saulės šviesos pakankamai! Bet jos užrakintos tuščios, niekam jokios naudos neteikiančios salės. Buvo kalbėta, buvo planuota ten redakcijas įtaisyti, linotypus sudėti, suvienijant Vienybės ir Tėvynės spaustuves įrengiant atskiras redakcijas. Bet... Pažadėta — atiešyta, neduota — negriešyta.

Tuo tarpu du SLA nariai Vienybės spaustuvės darbininkai, vargsta.

Argi niekas tuomi rimtai nesusirūpins?

LIETUVIŲ PALOCIUS

Kalbant apie Juozą Ginkų, negalima užtylėti fakto, kad niekur kitur Brooklyne nėra tokių sveikų ir skanių užkandžių, kaip jo saldumynų "palociuje". Lietuviška, rupi rugių duona, sviestas, sūris ir fresh ham su smetona pabaltinta kava įtiktų aukščiausios rūšies svečiui, iš bet kur atvykusiam, pasistiprint. Už tai kreditas Ginkuvienei, nei ji ten vaidina nepavaduojamą biznio rolę.

KUR MUZIKOS VERTĖ?

J. W. Norvaišienės aludėje, pas Mike Ramošką, dirba plačiai žinomas muzikantas Berenis. Dabar jis yra šefas, ir labai geras šefas! Keletą sykių man teko ten valgyti Berenio skaniai pagamintas žuvis ..whiting'us". Kitur juos vadina "silver-akes". Keista, kad šiais laikais saliūnuose dažnai galima užtikti tokių talentingų vyrų, kaip Berenis. Ar muzika pradeda netekti savo vertės? Gal. Prie to privedė radijas su mechanizuotomis muzikos dežėmis, gramafonais, kurie atima duoną gyviems muzikantams.

SERGA NEMEIKŠIS

Susirgo Povilas Nemeikšis, savininkas lietuvių užeigos, 85 Grand St. Ligonis nuvežtas į veteranų ligoninę. Jo įstaigoj dabar dirba Walteris Meilunas, malonus ir draugiškas bartenderis, buvęs praėjusio pasaulinio karo veteranas.

Liepos 19 d. 25 m. vedybinę sukaktį minėjo ponai Maželiai, 639 20 St., Brooklyn, N. Y. Svočia Ona Titenis, 105-12 Rockaway Blvd., Ozone Park, L. I.

Šešt., liepos 26 d. Onų dienoje, siurprizo puota surengta Onai Scheer, gyvenančiai Massapequa, L. I. Puotą Varpo tortu papuošė poni Lilija Morkelis, iš Brooklyno.

UBOREVIČIUS BROOKLYNE

Kareivis Vyt. Uborevičius buvo sugrįžęs į Brooklyną ir aplankė savo draugus. Kaip žinote, Vytautas yra radijo pranešėjas, viešėdamas Brooklyne kalbėjo per Lietuvių radijo draugijos šeštadienio programą.

Juozas Petrika grįžo į Vienybę

Vienybė praturtėjo dar vienu spaudos tekniku, ekspertu. Šiomis dienomis atvyko ir Vienybėje jau dirba Juozas Petrikas, plačai žinomas lietuvis veteranas spaustuvininkas. Dabar dirba du geri spaudos teknikai: pavasarį atvykęs bostonietis Židžiūnas ir dabar — Petrikas. Jie žada padaryti Vienybe gražiausiu — spaudos atžvilgiu — savaitraščiu Amerikoje.

Naujas šeimininkas

Maspetho Lihuonian American Citizen Club nauju šeimininku išrinktas Girnius. Tai rūpestingas biznierius, tikima, kad jam šeimininkaujant, klubo veikla bus sekminga.

To klubo mėnesinis susirinkimas bus penktadienį, rugpiūčio 8 d., vakare. Kartu bus penny parė. To klubo prezidentu yra advokatas Briedis.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

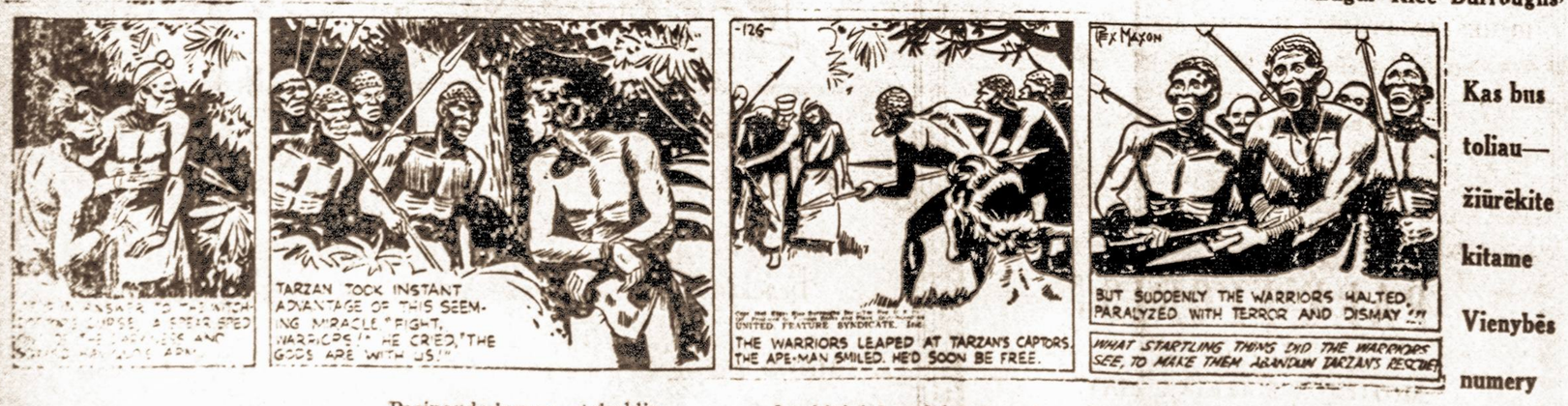

Kas bus toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery

126. — Agados prakeikimas ir netikėtai paleista ietis paveikė visus. Atrodė, kad dievai išgirdo Agados žodžius. Bet ietis Haukuos nenužudė. Tik jo ranka buvo sužeista.

Pasinaudodamas stebuklingu momentu, Tarzanas laukiniams kareiviams įsakė tuojau pradėti mušti piktuosius plėšikus. "Muškite juos", Tarzanas jiems sakė, "Dievai yra su mumis."

Laukiniai kareiviai savo ietis atkišo ir puolė Tarzano priešus. Tarzanas nusišypsojo. Jis įsitikino, kad jam netrukus pasiseks išsilaisvinti iš plėšikų rankų.

Bet staiga kareiviai sustojo vietoje net suparaližuoti iš baimės. Ką jie pamatė? Kas juos paveikė? Kodėl jie taip staiga sustojo? Kodėl nepuolė plėšikų?